

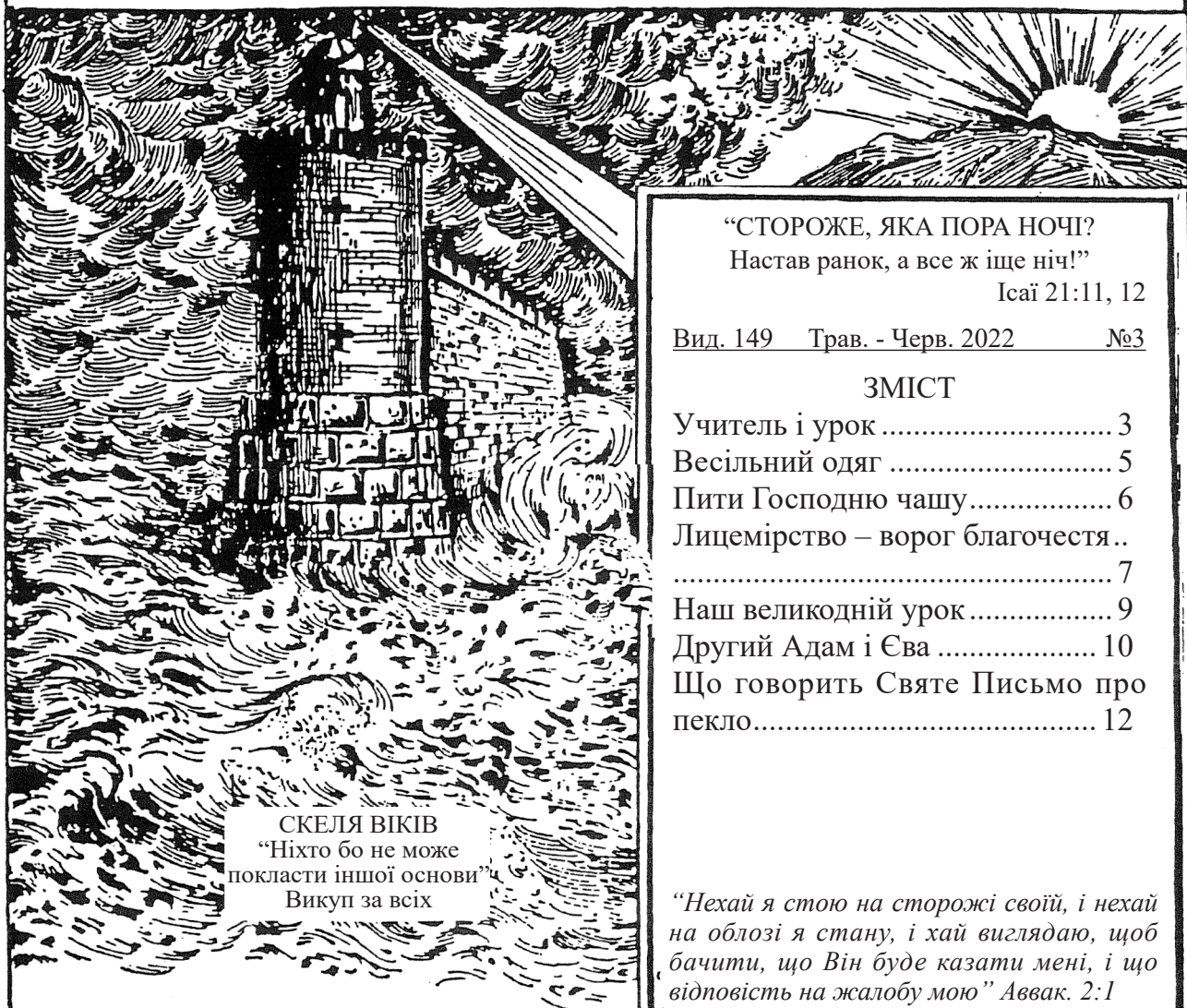

ЗОРІННЯ

НОВОЇ ДОБИ

ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА

СКЕЛЯ ВІКІВ
 "Ніхто бо не може
 покласти іншої основи"
 Викуп за всіх

"СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?
 Настав ранок, а все ж ще ніч!"

Ісаї 21:11, 12

Вид. 149 Трав. - Черв. 2022 №3

ЗМІСТ

Учитель і урок	3
Весільний одяг	5
Пити Господню чашу	6
Лицемірство – ворог благочестя..	7
Наш великодній урок	9
Другий Адам і Єва	10
Що говорить Святе Письмо про пекло.....	12

"Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб бачити, що Він буде казати мені, і що відповідь на жалобу мою" Аввак. 2:1

"Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення" (Луки 21: 25-31)

ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Бога”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниці, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ церкви є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

“ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіяко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890
м. ЛЬВІВ, 79019

УЧИТЕЛЬ І УРОК МАТВІЯ 5: 1-16

Заголовний текст:

*“Блаженні чисті серцем, бо вони
будуть бачити Бога” (вірш 8).*

“Чоловік ще ніколи так не промовляв, як Оцей Чоловік”, – казали прості люди, що слухали Його з радістю. І таким є свідчення смиренних розумом з тих пір. Не всі чули, не всі можуть чути, і лише, як сказано у Святому Письмі: “Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає”. Вуха віри – особлива милість від Бога для тих, у кого покірне, чесне серце, що бажає Правди і праведності. Таких стосуються слова Господа: “Очі ж ваші блаженні, що бачать, і вуха ваші, що чують”. Маса людей не бачать, не чують, ані не розуміють Божої благодаті, бо, як пояснює св. Павло, сатана засліпив їх невіглаством, забобонами тощо (2 Кор. 4: 4).

Як ми повинні радіти, дізнавшись, що звістка, яка дійшла до нас – немовби Біблія вчить, що всі засліплені гріхом повинні вічно мучитися, – не відповідає дійсності, що таким не є вчення Біблії! Як ми повинні радіти запевненням Біблії, що після зібрання вибраної Церкви і встановлення Тисячолітнього Царства Христа, про яке ми молимося “нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”, “розплющатся очі сліпим і відчиняться вуха глухим”, і “пізнанням Господньої слави наповнена буде земля”, бо воно просвітить кожную людину. Як ми повинні радіти обітниці, що завдяки духовному Насінню Авраама (Христу і Церкві – Гал. 3: 29) і через нього “благословляться... всі племена землі” можливістю повернутися до згоди з Богом і вічного життя!

У нашому дослідженні ми бачимо Ісуса в оточенні учнів. Він навчає їх, щоб вони, у свою чергу, могли навчити нас і всіх, хто протягом цього Євангельського віку матиме вуха, щоб слухати. Уроки цієї Нагірної проповіді дивовижні своєю простотою і піднесеністю. Першим посланням нашого Господа було: “Покайтеся і приготуйтеся до Божого Царства”. Тим, хто прийняв це послання, Він дав додаткові благословенні уроки.

(1) Чисті духом, смиренні розумом, покірні, лагідні, охочі вчитися належатимуть до класу, прийняттого для Бога, як учасники з Месією в Його Царстві. Без такої покори вони не будуть готові вчитися в Нього, а не навчаючись, не матимуть відповідного характеру і не будуть готові стати свого часу учителями світу.

(2) Вони не повинні очікувати, що, ставши Його учнями, вони позбудуться випробувань, труднощів, смутку, сліз. Навпаки, вони повинні засвоїти, що такі обставини будуть спрямовані для їхнього блага, будуть служити перевіркою їхньої вірності і довіри; і ті, хто буде гідний місця в Царстві, можуть сподіватися, що їм доведеться перейти крізь смуток і плач. Вони повинні розуміти, що якщо вони мають здобути Царство через великі скорботи, то знайдуть у його славі і благословеннях утіху та радість, які з лишком відшкодують кожную сльозу і кожную печаль, перенесені ними як воїнами Хреста і послідовниками Агнця. [R4557]

(3) Щоб бути Його учнями і розділити з Ним Тисячолітнє Царство, вони повинні бути покірними, лагідними – не зухвалими, не хваткими, не жорстокими, не самолюбними, що прагнуть

взяти найкраще від землі і від усякого, хто на ній. Радше вони повинні культивувати дух покори. Вони повинні навчитися не тільки не боротися і не сперечатися за найкращі земні речі, але повинні підкорятися несправедливості в інтересах майбутнього Царства і можливості бути його речниками й служити прикладом духа Велико-го Царя і всіх, хто стане спадкоємцями вічного життя. У даний час вони можуть втратити дома і землі, любов батьків, дітей і друзів через свою вірність словам і вченням Ісуса, але врешті-решт їх чекає велика нагорода. Вони разом зі своїм Господом успадкують землю. Усі земні привілеї, права і благословення, забезпечені нашим Господом через Його жертву, Він у кінці цього віку розділить зі Своєю Церквою; і вона разом з Ним, як царі і священники впродовж Тисячоліття, роздаватиме світу людства землю і її щедроти. Більше того, небесне Царство, яке вона отримає, буде повністю уповноважене принести всі благословення реституції, обіцяні устами всіх святих пророків, відновляючи людство до первісної досконалості (на додаток до знання) і роблячи всю землю знову Божим Раєм і всевітнім Едемом (Дії 3: 19-21).

(4) Ісус хотів, щоб Його учні зрозуміли, що в даний [R4558] час праведність і Правда є рідкістю серед людей, що світ повний омани, гріха і неправедності. Його учні, завдяки обізнаності, будуть розрізняти добро і зло, праведність і гріх. І вони повинні настільки полюбити Правду, праведність, що будуть голодними і спраглими її. Таким буде дана духовна їжа. Правда буде роздаватися їм як “харч у пору”. Проте, оскільки їхнє безграничне прагнення до праведності обмежене в даний час недосконалістю плоті, вони не досягнуть повного задоволення, поки не зазнають “переміни” у воскресінні. “Коли ж досконале настане, тоді зупиниться те, що частинне” (1 Кор. 13: 10). “Збудившись, насичусь Твоєю подобою” (Пс. 17: 15).

(5) Послідовники Ісуса, які братимуть участь з Ним у Його Царстві, потребуватимуть бути дуже милосердними. Як царям і священникам Тисячолітнього Царства, їм доведеться мати справу з бідним, стогнучим творінням, піднімаючи охочих і слухняних з їхнього гріховного і деградованого стану смерті до праведності, досконалості, вічного життя. Тільки милосердним серцем можна довірити таку працю (1 Кор. 6: 2).

Тому всі послідовники Ісуса повинні засвоїти цей урок – бути милосердними.

Їхній перший урок повинен стосуватися їхньої власної недосконалості і потреби в Божественному милосерді. Цей урок потрібно постійно прищеплювати, поки він не стане усталеним елементом характеру – повною любові добротою. Звідси твердження нашого Господа: “А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших”. Далі Він говорить нам молитися: “І прости нам наші гріхи, бо й самі ми прощаємо кожному боржникові нашому”. Посвячені віруючі, яким прощені всі їхні минулі гріхи, мимоволі провиняються щодня проти досконалого Божого Закону словом, думкою або вчинком, оскільки мають скарб нового розуму в недосконалій земній посудині. Ці провини слід щодня визнавати і просити про прощення через нашого великого Відкупителя-Заступника. Але щоб прищепити в нас як частину нашого характеру цей важливий елемент милосердя, Господь відмовляється прощати наші провини проти Свого Закону, поки ми не проявимо цей дух по відношенню до наших ближніх. “Блаженні милостиві, бо помилувані вони будуть”, що дозволить їм зробити своє покликання і вибрання міцним – зайняти місце і отримати частку зі своїм Відкупителем у Його Царстві.

(6) Ті, хто розділить Царство з Ісусом, будуть “перемінені” від людської природи до духовної у воскресінні і побачать Бога – побачать Того, Хто невидимий для людських очей (Ів. 1: 18). Тільки “чисті серцем” матимуть це благословення. Жодна людина не може зарадити тому, що вона “в беззаконні народжена, і в гріху зачала її мати її” (Пс. 51: 7). Але Бог милостиво влаштував так, що заслуга жертви Христа компенсує слабкості і недоліки послідовників Ісуса. Тому Господь не буде судити їх по плоті і її недоліках, а по чистоті серця, розуму, намірів, волі. Ніщо, крім чистоти волі, не може бути задовільним для Бога. Будь-яка згода на гріх, будь-яка симпатія до нього або навмисне підкорення йому вказувало б на нечистоту серця і, якщо від цього не відмовитися, воно призведе до Другої Смерті.

(7) Всі, хто будуть спадкоємцями з Ісусом у Його Тисячолітньому Царстві, будуть разом з Ним називатися “Божими синами”, “синами Всевишнього” під проводом Ісуса, їхнього

Старшого Брата. Але тільки ті можуть носити цей титул, хто досягне такого стану розуму, при якому вони “миру шукають і женуться за ним”. Такі, в міру своїх можливостей, радітимуть, що вони – “миротворці”, не кривдники, не розпалювачі чвар, не беззаконники, як висловлюється апостол, а ті, хто “кориться вищій владі”, розуміючи, що Бог володіє всією владою, необхідною для підкорення всього світу, і якщо Він допускає несправедливість і зло, то лише на певний час і з певною метою. Ми покликані зараз не виправляти справи світу, а вчитися послуху і самопожертви і бути готовими до участі в пануванні праведності Царства у “своєму часі” в Бога.

(8) Ті, хто має наслідувати небесне Царство як співспадкоємці з Ісусом, повинні любити праведність і служити їй до такої міри, щоб сліпий і несправедний світ не розумів їх і переслідував за це. Переносячи такі гоніння вірно, спокійно, з радістю, вони свідчать Богу, що володіють характером, який є копією характеру Його Сина, нашого Господа.

(9) Св. Петро говорить нам, що коли хто страждає як лиходій за свої проступки, то він повинен соромитися, але якщо страждає як християнин за вірність Христу і Його вченням, то нехай прославляє Бога за це – нехай буде вдячним за таку можливість, тому що на таких спочиває дух честі і Дух Бога. Галілейський пророк підкреслював цю саму думку: так само, як багато хто лихословив Його, Царя, так багато хто буде лихословити всіх, хто прагнутиме йти Його слідами. Як вони дорікали Йому і безчестили Його, так будуть поводитися і з Його послідовниками. Як лихословили Його, так будуть лихословити Його послідовників. І все це Він хотів, щоб вони приймали як свідчення, як доказ їхньої вірності і Божого прийняття. Ці випробування будуть свідчити, що Бог вважає

їх гідними формування і шліфування для Його служби, у той час, як інші, без таких переслідувань, мали б усі підстави сумніватися в тому, що вони готуються до Царства. Такі повинні радіти і веселитися. Вони повинні розуміти, що в Царстві будуть різні ступені почесностей і гідності, і що чим більше вони страждають за праведність, тим вищою і більшою буде їхня нагорода.

(10) Христові послідовники мали бути “сіллю землі” – мали здійснювати серед людей вплив і дію запобіжного характеру, стримування, якщо не призупинення, деградуючих тенденцій до розкладання і смерті. Однак вони повинні пам’ятати, що сіль вартуватиме не більше, ніж пісок, якщо втратить свою солоність.

(11) Ісус був великим світлом, яке прийшло у світ, і Його послідовники також повинні були стати світилами, свічками. “Який Він, такі й ми на цім світі” – носії світла. Церква не від світу цього. Ісус сказав: “Ви не зо світу”. Однак Церква – Світло світові. Кожен окремих християнин повинен дозволити своєму світлу світити перед людьми, і Церква як цілість повинна бути подібна місту на пагорбі, яке неможливо приховати. Як світильник не принесе користі, якщо його накрити кошиком, бо його світло згасне, так і в випадку Церкви окремо і всіх разом. Якщо світло не буде світити, воно скоро згасне. Всі, хто знаходиться в домі віри і є з дому віри, повинні бути здатні бачити сяйво світла-Духа в кожному члені правдивої Церкви, “яка є Тілом Його”. Індивідуально і колективно Церква повинна дозволяти своєму світлу світити перед людьми, щоб багато хто міг бачити її добрі діла, її схожість характером з Господом, і міг прославляти Небесного Отця. Безсумнівно, це важливі уроки Великого Учителя.

R4557 (1910 p.)

ВЕСІЛЬНИЙ ОДЯГ

Ми розуміємо, що Писання вчить, що існує різниця між виправданням з віри і дійсним виправданням. Світ у Тисячолітньому віці під дією процесів реституції матиме повні, велетенські можливості для переходу від стану гріха і смерті до дійсного виправдання, до праведності – до відносин Угоди з Богом. У минулому Бог рахувався

зі Стародавніми Гідними завдяки вірі в Нього і вважав їх мовби у згоді з Ним, у стосунках Угоди через віру, мовби вони були досконалі. Але чогось більшого, ніж це виправдання вірою, вони не могли досягти, поки заслуга жертви Христа не буде застосована за них. Віруючі християни Євангельського віку знаходяться у

ще іншому становищі. Вони виправдані вірою таким самим чином, як Стародавні Гідні, але, на додаток, Христос тепер особливим чином застосовує заслугу Своєї жертви за них за умови, що вони не будуть зберігати її в реституційному значенні, а принесуть у жертву, як це показано на прикладі нашого Господа.

Отже, на початку нашого християнського досвіду нам дозволено мати спілкування з Богом на основі виправдання з віри, яке є доступним протягом певного часу, дозволяючи нам прийти до пізнання благодаті Бога. Воно дозволяє нам пізнати наші привілеї жертвувати разом з нашим Відкупителем, бути мертвими разом з Ним для всіх земних інтересів, а також мертвими для гріха. Зайняття цього становища посвячення – самопожертви – принесло нам божественне прийняття, яке проявилось у зачатті святим Духом, і з цього становища ми, як Нові Створіння, повинні просуватися вперед і робити наше покликання і вибрання певним. Ті, які, зрозумівши Правду і можливість посвятитися для жертвування до самої смерті, пізніше не відповідають на це слухняно, втрачають своє виправдання в тому значенні, що воно не стає життєво важливим – божественно схваленим. Вони беруть Божу благодать надармо – отримують знання про Божу милість і свої привілеї, але не мають з цього користі, оскільки не приймають єдиного “поклику” цього віку (Еф. 4: 4).

Отже, наш висновок, наш підсумок такий: існує виправдання вірою, яке на деякий час дає умовне [R4548] становище перед Богом завдяки

Його милості – протягом цього віку. Та щоб воно стало життєвим виправданням, за ним рано чи пізно має прийти повне посвячення. Саме тим, що посвячуються для жертви, що “над жертвою склали заповіта зо Мною” (Пс. 50: 5) і таким чином були вірою заручені з Христом як члени Його Тіла шляхом участі в Його стражданнях, дається весільний одяг. Ми не можемо уявити собі, щоб на юдейському весіллі одяг пропонували перехожим, які просто дізналися про майбутнє весілля. Ця метафорична картина стосується тих, хто почув про весілля, повірив у це і хто залишив інші справи і задоволення з бажанням увійти і взяти в ньому участь. Їхнім бажанням буде зробити перші кроки, увійти в двері, перш ніж їм буде передано весільний одяг. Так і з нами. Ми мали умовне виправдання з того часу, коли вперше повірили в Христа, довірилися Його заслугі і дещо почули про умови, на яких ми могли б стати Його співпадкоємцями. Та лише коли ми підраховали кошти і повністю вирішили увійти, ми могли вважатися членами Церкви Первороджених – членами Зарученої Христа.

Звідси випливає, що зняти весільний одяг мало б символізувати одне з двох:

- (1) Зректися жертвовної праці Христа або
- (2) Відмовитися від шлюбного контракту страждати з Ним, бути мертвими з Ним, пити з Його чаші, хреститися в Його смерть, виходити до нього за Табір, несучи його наружи.

R4547 (1910 p.)

ПИТИ ГОСПОДНЮ ЧАШУ

*“Чи ж можете ви пити чашу,
що Я її питиму?”
(Матвія 20: 22).*

*“Чи ж не мав би Я пити ту чашу,
що Отець дав Мені?”
(Івана 18: 11).*

*“Чаша благословення, яку благословляємо,
чи не спільнота то [κοινωνία – партнерство,
співучасть – Конкорданс Стронга]
Крові Христової?”
(1 Коринтян 10: 16).*

Святий Павло знав тільки про дві чаші – чашу Господню і чашу демонську (1 Кор. 10: 21).

Чи пив наш Господь зі Своєї власної чаші? Чи була це Його чаша, яку Він передав Своїм учням? І чи ж це не та сама чаша, в якій ми повинні “брати участь”, якщо хочемо сидіти з Ним на Його престолі і ділити Свого часу Його чашу радості в Царстві?

Якщо наш Господь не брав участі у Своїй чаші, але дав всю її випити нам (Своїй Церкві), то в якому значенні це була Його чаша, яку Отець налив Йому і в якій Він дозволяє нам брати участь?

Нехай ніхто не відволікає вас від нагороди, схилиючи до добровільного (безпідставного) підпорядкування і визнання в якості посланців

(Правди) тих, хто досі не давав ніяких доказів уміння навчати (оскільки Бог ніколи не посилав вам через них жодне послання). Вони просто втручаються в те, чого, за їх визнанням, вони не бачили. Їх плотський розум безрозсудно надимається, і вони не в змозі триматися головування Господа і членства Церкви як Його Тіла. Вони не визнають, що “Бог розташував різні члени в Тілі Христовому”. Тому вони не бачать, що “Тіло”, маючи їжу (харчуючись живим хлібом і споживаючи з чаші), скріплюється і “росте зростом Божим” (Кол. 2: 18, 19).

Деякі дорогі друзі вважають, що ми робимо занадто великий акцент на важливості того, що ми п’ємо чашу, з якої пив наш Господь. Наведена вище цитата показує, що наш Господь надавав цьому схожого акценту. Ні Яків, ні Іван, ні хто-небудь інший не зможе сидіти на Його престолі, якщо він не пив Христову чашу. Наші опоненти роблять серйозну помилку, вважаючи, що “чаша” Господа символізує виправдання. Навпаки, тільки виправдані вірою мають привілей пити з Його чаші. Чаша символізує засоби нашого освячення, завдяки яким ми обмінюємо наші виправдані земні права на небесну спадщину і співспадкоємство.

Апостоли, запрошені пити з чаші, вже були виправдані вірою і вважалися, подібно Аврааму та іншим з минулого, гідними дійсної реституції під Новою Угодою Ізраїлю, коли прийде відповідний час. Але насправді вони не могли пити з чаші Відкупителя і “хреститися Його хрещенням” “в Його [жертвону] смерть”, поки

Він, як їхній Заступник, не з’явився перед Божим лицем за них. Тоді святий Дух негайно зійшов на них, визнавши їх “членами” Христа – Його “братами”, Його ближніми, співжертвувателями, які мають частку, участь у Його чаші.

Усі страждання Христа є жертвними. “Бо який Він, такі й ми на цім світі” (1 Ів. 4: 17). Страждання Голови є стражданнями Тіла, а страждання Тіла – стражданнями Христа в цілому. “І коли терпить один член, то всі члени з ним терплять”.

Наші опоненти, які втрачають погляд на цю річ, відповідають, що наші страждання не схожі на страждання нашого Господа, тому що Його страждання були жертвними, у той час як наші – спокутними за наші гріхи і слабкості. Ні, відповідаємо ми. Св. Петро каже, що деякі дійсно страждають як ті, хто втручається в чужі справи, і лиходії; але він заявляє: “А коли [хто страждає] як християнин, то... хай прославляє Бога за те”. Християнин страждає, як і страждав Христос, не за свої гріхи, а за свої добрі вчинки. Ісус був праведний, ми ж виправдуємося вірою. Він посвятив Себе на смерть у послуху Божому запрошенню. Ми, підкоряючись тому ж запрошенню, посвячуємося, будучи виправданими, щоб бути мертвими разом з Ним, хреститися Його хрещенням у смерть, пити з Його жертвної чаші і, споживаючи з неї, стати Його “членами” в славі і учасниками в праці Його Посередницького Царства.

R4547 (1910 p.)

ЛИЦЕМІРСТВО – ВОРОГ БЛАГОЧЕСТЯ МАТВІЯ 6: 1-15

Заголовний текст:

*“Стережіться виставляти свою милостиню перед людьми, щоб бачили вас”
(вірш 1).*

Мабуть, жоден інший гріх не був засуджений Великим Учителем так рішуче і ретельно, як гріх лицемірства. Його нищість очевидна навіть для тих, хто його практикує і усвідомлює. Воно є брехнею й обманом, повною протилежністю праведності і Правді. У які б форми, церемонії та одяг не виряджався лицемір, він не зможе обдурити Бога. Незабаром він обов’язково

відкриє свою потворність своїм ближнім. Тому, якщо хтось нечесний, лицемірний, він не гідний Правди – він не є з тих, кого Господь зараз “притягує” і “кличе” до членства в Тілі Христа, обраній Церкві. Лицемірні особи, таким чином, не можуть бачити Правду, не можуть збагнути її. Вони живуть на рівні нечесності і в цьому сенсі слова вони неправедні, нечисті, не гідні Правди.

Це, однак, не означає, що всі лицеміри заслужують на Другу Смерть – знищення. Це просто означає, що вони не гідні місця серед тих, хто зараз покликаний бути співспадкоємцями з

Христом у Його Тисячолітньому Царстві. Слава Богу, що все, що дійшло до нас із Середньовіччя про вічні муки як Божественний присуд для всіх, хто не належатиме до Малої Черідки, було брехнею – богохульним спотворенням Бога Любові і Справедливості. Тисячолітнє Царство призначене для того, щоб мати справу саме з тими, хто лицемірить і всіляко деградує. Під його обмеженнями, виправленнями, нагородами і покараннями багато хто з них “справедливості вчитиметься” (Хом.), як запевняє нас Святе Письмо (Іс. 26: 9). Тільки остаточно невинуваті будуть знищені Другою Смертю.

Сьогоднішнє дослідження ілюструє різні форми лицемірства та засуджує їх:

(1) Чинення праведних учинків перед людьми, щоб їх бачили, при цьому роблячи вигляд, що вони роблять їх заради праведності, щоб бути в злагоді з Божественною волею. Такі особи не отримують нагороди від Бога, хоча можуть отримати або не отримати ту нагороду, якої шукають, а саме – людську похвалу від тих, кого вони обманюють. Милостиня й інші праведні вчинки, які Бог схвалив би, не кидаються в очі, тобто робляться не заради людської похвали, а з принципу, з любові до Бога та Його праведності, [R4560], з любові або співчуття до ближніх. Робити це потрібно так тихо, щоб навіть ті, хто близький нам у житті, могли лише випадково виявити нашу безкорисливу великодушність.

(2) Лицемірство може приймати форму релігії – удаваного благочестя, поклоніння, прославлення, відвідування церкви, зайняття “головних місць”, місць біля кафедри і т. д. Воно насолоджується релігійним одягом, який демонстративно каже: “Моє пальто, шапочка, комірець, краватка свідчать вам, що я особливо святий”. Молитися на вулицях стало немодним, за винятком наших друзів з Армії Спасіння. Але не зрозумійте нас неправильно, ніби всі, хто одягається по-особливому, хто ходить до церкви, хто молиться привселюдно і т. п., лицемірять! Борони Боже! Ми також не розуміємо, що так учив Божий Син. Він радше вчив, що ці гадані прояви святості можуть бути використані лицемірно. Його застереження були не в тому, що ми повинні виправляти тих, хто пристрастився до згаданих засуджених практик, а в тому, щоб ми самі стежили, щоб наші серця, наше життя й усі наші релігійні почуття були щирими – по

відношенню до Бога, а не до людей. Той, хто робить такі речі для створення зовнішнього враження на своїх ближніх, повинен знати, що його лицемірство добре відоме Господу, навіть якщо його ближні цього не помічають. Він повинен знати, що замість отримання благословення, він тим самим ще більше потрапляє в Божественну немилість.

Справжня молитва повинна бути звернена до Господа і ніколи до публіки. Молитва наодинці особливо схвалюється нашим Господом. Сімейна молитва також відповідає Писанню. Молитва в Церкві є правильною, тому що вона, ймовірно, відбувається серед тих, хто становить сім'ю Господа, і вона не є публічною молитвою у властивому розумінні цього слова.

Молитви Божого народу повинні бути простими, щирими, сердечними. Вони не повинні бути довгими. Повторення не приносить користі. Небесний Отець знає краще, чого ми потребуємо. Він чекає, щоб бути милостивим – чекає, коли Його попросять про благословення. Так роблячи, Він виховує у Своему народі правильний дух оцінки своїх потреб і пристрасного бажання тих благ, які Він готовий дати, щоб вони стали благословеннями в найвищому сенсі і ступені.

ЗРАЗКОВА МОЛИТВА

Те, що зазвичай називають “зразковою молитвою”, було дано лише як приклад. Ми повинні молитися на зразок цього, але не обов'язково такими словами. Порядок молитви чудовий. Як правильно вона починається зверненням, “Отче наш, що єси на небесах”, і вираженням бажання, щоб велике Боже Ім'я свяtilося, шанувалося, вшанувалося усіма, а значить, і тим, хто просить. Далі вона висловлює бажання, щоб Божественна воля виконалася на землі, як і на небі, і впевненість у тому, що це може статися тільки через встановлення Божого Царства – через Тисячолітнє царювання праведності Месії, яке буде примусово запроваджене для благословення і підняття людства і приведення всіх бажаних від умов гріха і смерті до вічного життя.

Таким чином, головна річ – Божа слава і виконання Божественного Плану – повинна бути найбільш помітною в наших серцях, коли ми наближаємося до Престолу Благодаті. Далі ми можемо згадати про свої фізичні потреби і попросити про хліб життя. Ми не повинні вирішувати з приводу духовного або насущного

харчу, а лише просити Подавця всіх благ у душі підкорення Божественним постановам, якими б вони не були.

Ми не маємо мудрості, яка б дозволила нам уточнювати, конкретизувати наші бажання. Правильно налаштована духовна дитина радіє волі і Провидінню Отця у всьому.

Коли нам сказано молитися “і прости нам наші гріхи”, ми не повинні розуміти під цим первісний гріх. Ця велика провина, вчинена нашим батьком Адамом, у результаті якої він накликав на себе і все своє потомство вирок смерті, не може бути прощена на прохання. Для її скасування Бог уже влаштував смерть Христа, “праведного за неправедних”.

Але ми провиняємось через недосконалість і спокуси, всупереч нашим кращим намірам і бажанням. Ці гріхи вимагають визнання і прощення. Божественному милосердю до вподоби зняти провину за всі ненавмисні гріхи, вважаючи, що вони вкриті дорогоцінною кров’ю як частина первісного гріха. Господь чекає, щоб проявити милість, але, прагнучи нашого благословення і розвитку, вимагає, щоб ми були так само готові пробачати тим, з ким нам доводиться мати справу. “А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших” (Мт. 6: 15). Який стимул до співчуття, доброзичливості і прощення!

R4559 (1910 p.)

НАШ ВЕЛИКОДНІЙ УРОК

Заголовний текст:

*“І Живий. І був Я мертвий, а ось
Я Живий на вічні віки”
(Об’явлення 1: 18).*

Не припиняючи дослідження вчень великого пророка з Галілеї, ми не повинні пройти мимо Великодньої Неділі, не відзначивши її особливий урок – воскресіння Спасителя з мертвих. Наш текст приходить до нас свіжим, немовби тільки вчора він пролунав з вуст піднятого Відкупителя, і є Його особливим посланням до Його народу. Як багато всього в цих кількох словах! Вони стверджують з усією певністю, що Ісус дійсно помер, Праведний за неправедних, щоб привести людство назад з гріха і осуду до згоди з Богом. З такою ж переконливістю вони розповідають нам, що Він більше не мертвий, що хоча Він невидимий для наших природних очей, наша віра може визнавати факт, що Він піднятий з мертвих і піднявся на висоту, щоб “з’явитись тепер перед Божим лицем за нас” (Євр. 9: 24).

Що було досягнуто Його смертю і яка цінність Його життя для людства?

Його смерть була необхідна, тому що смерть була вироком Адаму і всьому його роду через первісний гріх – непослух. Св. Павло каже: “Тому то, як через [непослух] одного чоловіка ввійшов до світу гріх, а гріхом смерть, так прийшла й смерть у всіх людей через те, що всі згрішили”. Згрішив не ангел, і тому ангел

не міг бути Відкупителем. Божественний Закон свідчив: око за око, зуб за зуб, віл за вола, людина за людину. Отже, ніщо, крім жертвовної смерті досконалої людини, не могло відкупити рід від смертного вироку. Будь-яка досконала людина могла стати заміною, але в усьому світі не було жодної; звідси необхідність, щоб наш Господь “став плоттю”, щоб відкупити нас (Ів. 1: 14). Тому-то, як пояснює Писання, Він, “бувши багатий, збіднів ради нас”, залишивши досконалість небесної природи і зійшовши до досконалої людської природи. Він був “святий, незлобивий, невинний, відлучений від грішників” (Євр. 7: 26).

Смерть Ісуса не відкупила світ, але вона становила викупну ціну за світ, незалежно від часу [R4588] її застосування. Наш Спаситель поклав Своє життя, підпорядкував його Отцеві, слухняний Божественній пропозиції. У нагороду за це Він був високо піднесений, і Йому було дане ім’я понад усяке ім’я на духовному рівні. Не втративши своїх людських прав через гріх, а лише поклавши їх у слухняності бажанню Отця, Він може розпоряджатися ними, передати їх в якості спадщини, заповіту людству.

Якщо ми здатні настільки ясно бачити безцінну важливість жертви нашого Відкупителя, то побіжний погляд покаже нам, що Його воскресіння було не менш важливим. Якби Отець не підняв Його з мертвих, це свідчило б про деяку невірність, деяку невдачу з боку нашого Господа. А якби Він не був піднятий, то як

би Він міг застосувати Свої людські права за нас? Не дивно, що св. Павло твердо заявляє: “Коли ж бо Христос не воскрес, то проповідь наша даремна, даремна також віра ваша... Ви в своїх ще гріхах, тоді то загинули й ті, що в Христі упокоїлись... Та нині Христос воскрес із мертвих, первісток серед покійних” (1 Кор. 15: 14-20).

Отже, на смерті Ісуса і Його воскресінні ґрунтується надія на воскресіння Церкви і світу. Ми повинні розрізнити їх, як це робить Святе Письмо. Церква повинна мати участь у “першому”, “головному воскресінні”, званому також “воскресінням Христа”, “Його воскресінням” (Фил. 3: 10). Воскресіння Христа і Його Церкви є воскресінням до духовної природи слави і досконалості. На цьому славному рівні Небесний Наречений скоро прийме Свою заручену Церкву як Свою Наречену і співспадкоємицю у Своему Царстві.

Тоді прийде час початися воскресінню світу – не воскресінню “переміни” до духовної природи і т. п., і не миттєвої праці взагалі. Це буде воскресіння до людської природи, людської досконалості, але воно буде поступовим

процесом: спочатку пробудження, “кожен у своєму порядку”, а потім поступове підняття з умов гріха і смерті до досконалості життя тих, хто коритиметься великому Цареві Тисячолітнього Царства. А ті, хто відмовиться коритися, будуть відсічені – знищені Другою Смертю.

На превеликий жаль, дуже багато християн, включаючи багатьох священнослужителів, не зуміли збагнути величезної важливості воскресіння у зв’язку з ученнями Божого Слова. Це серйозне упущення значною мірою сприяло плутанині, яка привела багатьох до відкидання Божого Слова під впливом вчень вищої критики та еволюції. Шануймо Небесного Отця і Відкупителя, слухаючи свідчення Біблії про важливість доктрини про воскресіння мертвих. У тій мірі, в якій ми це зробимо, ми будемо слідувати прикладу Великого Учителя і всіх апостолів. І хіба ми мудріші від них, щоб залишити їхні вчення або нехтувати ними? Ні, ми будемо “особливо уважні до того, що чули, щоб часом не відпасти” (Дерк.) і не бути зв’язаними, як багато було, через нехтування вченнями цієї доктрини.

R4587 (1910 p.)

ДРУГИЙ АДАМ І ЄВА

Деякі роблять помилку, вважаючи, що Святе Письмо вчить, що коли Адам згрішив і Божий осуд перейшов на нього і весь його рід, Ісусу необхідно було стати “другим Адамом”, досконалою людиною, щоб Він, як Другий Адам, міг віддати Своє життя як викупну ціну за першого Адама, тим самим відкупляючи його і попутно всіх його нащадків.

На цій підставі, яка, як ми покажемо, абсолютно не відповідає Писанню, вони продовжують говорити, що “THE WATCH TOWER” і “DAWN STUDIES”, мабуть, помиляються, стверджуючи, що наш Господь застосував цінність Своєї жертви спочатку за Церкву, а потім застосує її за всіх людей. Вони аргументують, що застосування крові поєднання спочатку повинно було бути за Адама, а Церква і всі інші просто мають участь у відкупленні Адама.

Проблема їхньої позиції в тому, що її підстава цілком помилкова, а значить, все, що на

ній побудовано, відповідно є помилковим і вводить в оману.

Адам дійсно був першою людиною, але наш Господь, як “людина Ісус Христос”, не був Другим Адамом і не виконував працю Другого Адама. Перший Адам був батьком, життєдавцем для свого роду. Єва була з ним, щоб приводити на світ потомство, але результатом став умираючий рід. План Бога пропонує, щоб Другий Адам у Своему стосунку до Адама зайняв його місце батька, життєдавця для роду людських істот, які будуть володіти землею і насолоджуватися нею. Але наш Господь відповідає Адаму (як Другий Адам) не як Відкупитель, а як батько, як життєдавець для нашого роду.

У Святому Письмі наш Господь згадується як Другий Адам не тому, що Він вже дав життя Адамовому роду, а тому, що Він зробить це свого часу – так само, як Він був названий Спасителем, коли був немовлям, що пророчо провіщало Його майбутню працю.

Наш Господь буде Другим Адамом, другим батьком, життєдавцем для роду Адама в Тисячолітті. Він чекає, поки Церква, Його Наречена (як Друга Єва) буде з Ним у славі, честі і силі в Царстві. Перший Адам не мав дітей, поки перша Єва не була взята з його боку. Другий Адам не буде приводити на світ дітей, поки Церква, Друга Єва, не буде вдосконалена і представлена Йому як Його співспадкоємиця і помічниця в Царстві і його справі відновлення.

Зверніть увагу на слова нашого Господа з цього приводу. Апостоли запитали Його: “От усе ми покинули, та й пішли за Тобою слідом; що ж нам буде за це?” (Мт. 19: 27, 28? WTB). “Ісус відповів: «Правду кажу вам, під час відтворення, коли Син людський сяде на свій славетний престол, ви, що пішли вслід за мною, також сядете на дванадцятьох престолах і будете судити дванадцять племен Ізраїлю». Хто може засумніватися з цих зрозумілих слів, що часи відтворення – це ті ж самі часи, які св. Петро називає “часами відновлення [реституції]”, часами, або роками Тисячоліття, часами “воскресіння суду” (Дії 3: 19-21; Ів. 5: 29).

Чому наш Відкупитель чекає, перш ніж почати відтворення роду Адама, перш ніж прийняти посаду батька дітей Адама – всього світу?

На це є кілька причин:

I. У божественному порядку він повинен чекати на Наречену, обіцяну Отцем, притягнути Отцем, покликану Отцем і виправдану Отцем через кров Ісуса. Жоден член роду Адама (за винятком дому віри цього Євангельського віку) не буде відтворений, тобто не отримає досконалого людського життя, поки “Наречена Христа” не з’єднається з Ним у Його другому приході. Навіть про Стародавніх Гідних написано: “... Щоб вони не без нас досконалість одержали” (Євр. 11: 39, 40).

II. Світ не може бути відтворений, поки Відкупитель спочатку не застосує Свою заслугу, Свою ціну викупу “за весь народ”. А це не може відбутися до звільнення Церкви, тому що ця заслуга, тобто ціна викупу, використовується зараз, виправдовуючи вірою особливо “покликаних” цього Євангельського віку.

“ДРУГА ЛЮДИНА – ГОСПОДЬ”

Ці слова апостола добре пояснюють суть справи: “Перша людина з землі, земна, друга

Людина із неба Господь. Який земний [Адам], такі [будуть у воскресінні] й земні. Який небесний [Христос], такі [будуть у воскресінні] й небесні” – Нове Створіння. “І як носили ми [Церква] образ земного [Адама], так і образ небесного [Христа] будемо носити”. “Так і написано: Перша людина Адам став душею живою, а останній Адам то дух оживляючий” (1 Кор. 15: 45-49).

Те, що наш Відкупитель не є нашим батьком, не дає нам духовного життя, очевидно як з логіки, так і з Писання. Наш Господь залишив свою долюдську духовну природу, її славу і все, коли став людиною. Він не передав цю духовну природу нам чи іншим, а просто був перенесений, перемінений у нижчу природу (людську), щоб скуштувати смерть. Свої права на земне життя, гарантовані послухом Божому Закону, Він віддав Отцю без приписання заслуги кому-небудь, аж доки не застосував її “за нас”.

Наш Господь застосував “за нас” Своє людське життя і реституційні права, давши нам ці права через віру, ніби в борг; Він дав їх нам тільки за умови, що ми не будемо утримувати ці земні права, а підемо за Його прикладом і пожертвуємо ними, щоб Бог, згідно з тією ж обітницею, міг вчинити з нами, як з Ним – нагородити жертву новою, духовною природою. Тільки жертвуючи, можна здобути вічне життя зараз. Як сказав Наш Господь: “Бо хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, а хто ради Мене згубить душу свою, той її збереже” – навіки (Лк. 9: 24).

Ми губимо своє життя заради Христа в тому сенсі, що жертвуємо нинішніми інтересами і самим життям, щоб мати змогу бути членами Христа (Пророка, Священника, Царя, Посередника світу) – Його членами, Його Нареченою і співспадкоємицею як Насіння Авраама, Другого Адама, через Якого світ незабаром отримає можливість відтворення на земному рівні.

Таким чином, наш Господь як подавець реституційного життя світу завдяки Своїй власній заслугі, заслугі Своєї викупної жертви, стане “Отцем вічності”. Навіть про патріархів написано: “Замість батьків Твоїх [вони] будуть сини Твої, їх по цілій землі Ти поставиш володарями” (Іс. 9: 6; Пс. 45: 17).

ЩО ГОВОРИТЬ СВЯТЕ ПИСЬМО ПРО ПЕКЛО?

*“Звертайтеся до закону та до об’яву.
А вони, – як не так говорять, як там сказано,
то нема в них світла”*
(Ісаї 8: 20, Кул.).

Правильне розуміння цієї теми стало майже необхідністю для християнської стійкості. Протягом століть “ортодоксія” всіх відтінків навчала, що Бог, перш ніж створити людину, створив велику і страшну вогненну безодню, здатну вмістити всі мільярди представників людської сім’ї, яким Він мав намір дати існування; що цю безодню Він назвав “пеклом”, і що всі обіцянки і погрози Біблії призначалися для того, щоб утримати якомога більше осіб (“Малу Черідку”) від таких провин, які зробили б це жахливе місце їхньою постійною домівкою.

У міру зростання знань і зникнення забобонів, це жахливе уявлення про божественний устрій і характер втрачає свою силу, і думаючим людям не залишається нічого більше, як перестати вірити легенді, яка раніше відображалася на стінах церков з високим ступенем мистецтва і реалізму, і зразки якої все ще можна бачити в Європі. Деякі сьогодні стверджують, що це місце буквально, але вогонь символічний і т. д. і т. п., у той час як інші відкидають вчення про “пекло” в кожному сенсі і кожній мірі. Радіючи тому, що забобони руйнуються, що починають переважати справжні уявлення про великого, мудрого, справедливого і люблячого Творця, ми з тривогою помічаємо, що всі, хто відмовляється від цього довго шанованого вчення, схилиються до сумнівів, скептицизму і невіри.

Чому так відбувається, коли розум лише звільняється від омани, – запитаєте ви? Тому що християн довго вчили, що підстава для цієї жахливої хули на характер і правління Бога глибоко закладена і міцно заснована в Божому Слові – Біблії, – і тому, якою мірою похитнути віру в “пекло”, такою ж мірою похитнеться їхня віра в Біблію як одкровення істинного Бога. Тому ті, хто полишив віру в “пекло” як якусь подобу нескінченних мук, часто є відвертими атеїстами і висміюють Боже Слово.

Ведені Господнім провидінням до усвідомлення того, що Біблія піддалася наклепу, як і її божественний Автор, і що вона, якщо її правильно розуміти, не вчить нічого подібного, нічого принизливого для Божого характеру або

інтелектуального розуму, ми спробуємо викласти просте вчення Святого Письма з цього питання, щоб віра в Бога і Його Слово могла бути відновлена в серцях Його народу на кращій, розумній основі. І дійсно, ми вважаємо, що той, хто виявив, що його помилкова думка базувалася на людських помилках і кривотлумаченнях, навчиться в майбутньому менше довіряти своїм і чужим фантазіям і вірою міцніше засвоювати Боже Слово, здатне напоумити до спасіння.

Те, що прихильники вчення про вічні муки не вірять в нього або майже не вірять, впливає з факту, що воно не має ніякої влади над їхнім способом поведінки. Хоча всі конфесії християнства підтримують вчення про те, що вічні муки і нескінченний, безнадійний відчай будуть покаранням нечестивих, вони в більшості своїй абсолютно спокійно дозволяють нечестивим обирати свій шлях, у той час як вони самі дотримуються характеру їхнього шляху. Дзвін дзвонів і гул органів, артистичні хори, дорогі будівлі, оббиті оксамитом лави, поліровані ораторії, за якими все більше уникають згадки про цю хвилюючу тему, дають відпочинок і розваги модним громадам, які збираються в Господній день і відомі світові як церкви Христа і представники його вчень. Але вони, здається, мало піклуються про вічне благополуччя натовпів або навіть самих себе і своїх сімей, хоча цілком закономірно припустити, що при наявності таких жахливих перспектив вони будуть майже нестямно намагатися врятувати тих, що гинуть.

З цього можна зробити простий висновок, що вони не вірять у згадане вчення. Єдиний клас людей, які в якійсь мірі демонструють свою віру в нього своїми ділами, – це Армія Спасіння. Але її прихильники є предметом насмішок майже всіх інших християн, тому що вони в якійсь мірі послідовні у своїй вірі. Однак їхні своєрідні і часто абсурдні методи, які настільки різко контрастують з методами Господа, про Якого написано: “Він не буде кричати, і кликати не буде, і на вулицях чути не дасть Свого голосу” (Іс. 42: 2), є дуже помірковані в порівнянні з тим, що можна було б очікувати, якби вони були повністю переконані в цьому вченні. Ми не можемо собі уявити, як щиро віруючі в це жахливе вчення день у день займаються звичайними справами життя або спокійно збираються,

вишукано одягнені, щонеділі, щоб послухати з кафедри есе на обрану тему, перш рекламовану. Чи можуть вони так чинити, при цьому вірячи, що близькі їм смертні вмирають по сто чоловік на хвилину і входять “у ту самотню країну глибокого відчаю”, де “ніякий Бог не почує їх гірку молитву”?

Якби вони дійсно вірили в це, то навряд чи деякі святі могли б спокійно сидіти і думати про тих, хто кожному мить поспішає в цей жахливий стан, описаний доброю, благонаміреною, але введеною в велику оману людиною, Ісааком Уоттсом (чиє власне серце було незмірно гарячіше і більше, ніж те, яке він приписував великому Єгови), в гімні...

“Шквали лютого вогню будуть вирувати,
Щоб підірвати бунтівного хробака,
І бити по оголеній душі
В одній одвічній бурі”.

Люди часто бувають доведені до нестями горем, коли їхні друзі потрапляють в яку-небудь жахливу катастрофу, таку як пожежа або аварія, хоча знають, що скоро смерть принесе їм звільнення. Однак вони вдають, що вірять, ніби Бог менш люблячий, ніж вони самі, і що Він може байдуже, якщо не з радістю, дивитися на мільярди Своїх створінь, що терплять вічні муки, ще більш жахливі, які Він готує для них і від яких ніколи неможливо врятуватися. Мало того, вони очікують, що потраплять буквально на лоно Авраама і звідти будуть дивитися через прірву і бачити та чути агонію безлічі людей (декого з яких вони зараз люблять і оплакують); і вони уявляють собі, що настільки зміняться і будуть настільки відповідати своєму нинішньому уявленню про Бога, будуть настільки запеклими проти всякої жалості, настільки позбавленими любові і співчуття, що будуть в захопленні від такого Бога і такого плану.

Дивно, що розсудливі чоловіки й жінки, які люблять своїх ближніх, засновують лікарні, дитячі будинки, прихистки, а також товариства по запобіганню жорстокого поводження з тваринами, настільки неврівноважені розумово, що можуть вірити такому вченню і погоджуватися з ним, при цьому проявляючи байдужість до того, щоб упевнитися в його достовірності!

Ми можемо згадати тільки один виняток – тих, хто дотримується ультракальвіністського вчення і вірить, що Бог розпорядився так, що всі зусилля, які вони могли б докласти, не зможуть змінити результату навіть щодо однієї людини;

і що всі молитви, які вони могли б принести, не змінять ні на йоту жахливого плану, який, як вони вірять, Бог намітив для Свого і їхнього вічного задоволення. Ці люди дійсно могли б сидіти спокійно, якби мова йшла про зусилля щодо їхніх ближніх, але навіщо співати дифірамби подібному задуму засудження своїх ближніх, яких Бог велів їм любити як самих себе?

Чому б не почати сумніватися у цій “науці демонів”, у цій хулі на великого Бога, придуманій у “темні віки”, коли підступне священство навчало, що правильно робити зло, щоб в результаті отримати добро?

[R2598] Доктрина вічних мук, безсумнівно, була введена папством, щоб спонукати поган приєднатися до нього і підтримати його систему. Вона процвітала в той самий час, коли “бої биків” і гладіаторські поєдинки були найпопулярнішими масовими розвагами; коли хрестові походи іменувалися “священними війнами”; коли чоловіків і жінок називали “єретиками” і часто вбивали за те, що вони думали або говорили врозріз з ученнями папства; коли сонце євангельської правди було тьмяним; коли Боже Слово опинилося в забутті і його забороняли читати кому-небудь, крім духовенства, чия любов до ближніх часто виявлялася в тортурах “єретиків”, щоб спонукати їх відмовитися і зректися своєї віри і своєї Біблії з метою спасти їх, якщо можливо, пояснювали вони, від більш жахливого майбутнього “єретиків” – вічних тортур. Вони не запозичили це вчення у поган, тому що ні в одного поганського народу у світі немає такого жорстокого, такого жахливого і несправедливого вчення. Переконайтеся у цьому і з гіркотою визнайте, що сутність варварства, злоби, ненависті і безбожництва – це не єдине, що було присвоєне тими, кого Бог надзвичайно обдарував світлом з усіх боків і кому довірив єдиний путівник – Своє Слово. О! Який сором і сум’яття вкриють обличчя багатьох, навіть добрих людей, які щиро вважали, що вони служать Богу, поширюючи це богохульне вчення, коли вони прокинуться у воскресінні, щоб дізнатися про любов і справедливість Бога, і коли дізнаються, що Біблія не вчить цієї “проклятої ересі” про вічні муки, яка принижує Бога, гасить любов, затьмарює правду, перешкоджає святим і озлобляє грішників (2 Петр. 2: 1).

Але ми повторюємо, що при світлі і моральному розвитку нашого часу розсудливі люди не вірять у це вчення. Однак, оскільки вони

думають, що Біблія навчає його, то кожен крок, який вони роблять у розвитку інтелектуального мислення і братерської доброти, і який перешкоджає вірі у вічні муки, у більшості випадків є кроком убік від Божого Слова, яке помилково звинувачують у тому, що воно підтримує це вчення. Тому другий урожай злих плодів, який приносить насадження дияволом цієї омани, – це скептицизм. Так розумні, чесні мислячі люди віддаляються від Біблії до марних філософій і наук, помилково так названих, і до невіри. Також “мирські” люди не вірять у цю доктрину, і вона не є стримуючим фактором при скоєнні злочинів, адже засуджені злочинці і нижчі класи є найбільш стійкими її прихильниками.

Але, скаже хтось, хіба ця помилка не принесла трохи добра? Хіба не привели багатьох до церков проповіді цього вчення в минулому?

Жодна помилка, відповідаємо ми, ніколи не приносила справжнього блага, а тільки шкодила. Ті, кого помилка приводить до церкви і кого правда не може зрушити з місця, завдають шкоди церкві. Тисячі заляканих, але не навернених у серці, яких це вчення силою привело до папства і які збільшили його чисельність і багатство, розбавили те небагато, що залишалося від правди, і змішали його зі своїми нечестивими почуттями і помилками, так що “духовенство”, щоб впоратися зі зміненим станом речей, визнало за необхідне додати омани до омани і вдалося до методів, форм і ін., що не знаходяться в Писанні і є марними для істинно навернених, якими керує Правда. Ось звідки всі ці картини, образи, чотки, облачення, свічки, величні собори, вівтарі і т. д., щоб допомогти ненаверненим язичникам здобути вигляд благочестя, майже відповідний їхньому колишньому язичницькому поклонінню, але позбавлений усієї сили життєвого благочестя.

Язичники не отримали від цього користі, так як в очах Бога вони як і раніше були язичниками. Їх ввели в омани, змусивши наслідувати те, чого вони не розуміли і не робили від серця. Вони збільшили число “куколю” з метою заглушити “пшеницю”, але не отримали від цього ніякої користі для себе. Господь каже, хто посіяв насіння цього жакливого врожаю (Мт. 13: 39). Те ж саме є правдою про тих, хто сьогодні приймає ім’я “християнин”, хто насправді не навернений у своєму серці Правдою, а лише наляканий помилкою або спокушений обіцянками земних вигод соціального або ділового

характеру. Такі нічого не привносять в істинну Церкву. Своїми ідеями і манерами вони стають каменем спотикання для істинно посвячених, а своєю нездатністю засвоїти Правду, справжню їжу святих, вони змушують навіть небагатьох справжніх пасторів обманювати справжніх “овець”, щоб задовольнити вимоги “козлів” на догоду їхнім ненаверненим смакам. Ні, ця помилка жодним чином не привела до добра, хіба що в тому сенсі, що Бог здатний змусити навіть гнів людини прославити Його. Так і це зло Він врешті-решт направить послужити Його цілям. Коли згодом усі люди (у Тисячолітті) прозріють від цього великого обману, за допомогою якого сатана засліпив світ до істинного характеру Бога, це, можливо, пробудить в них більш палку і сильну любов до Бога.

Отже, бачачи необґрунтованість людського погляду, давайте відкинемо людські думки і теорії і звернемося до Божого Слова, єдиного авторитету в цьому питанні, пам’ятаючи, що

“Бог – Сам Собі тлумач, і Він все роз’яснить”.

АНГЛІЙСЬКЕ СЛОВО “ПЕКЛО”

Перш за все, слід пам’ятати, що Писання Старого Завіту були написані єврейською мовою, а Нового Завіту – грецькою. Слово “пекло” (англ. hell) – це слово, яке перекладачі англійської Біблії іноді обирали для вираження сенсу єврейського слова “шеол” і грецьких слів “гадес”, “тартароо” і “геєнна”, часом перекладених як “гріб” і “яма”.

Слово “пекло” (“hell”) в староанглійській мові, яке папські богослови підхопили і надали йому нове і особливе значення на догоду своїм цілям, означало просто “приховувати”, “ховати”, “покривати”. Звідси “приховане, захищене або закрите місце”. У старій англійській літературі можна знайти згадку про “helling” (переховування) картоплі в погребі, про “helling” (покриття) будинку. Тому слово “пекло” правильно використовувалося як синонім слів “гріб” і “яма”, щоб перевести слова “шеол” і “гадес” як такі, що позначають таємний, прихований стан смерті. Однак той самий дух, який був готовий спотворити це слово, щоб залякати неосвічених людей, готовий і далі увічнювати цю помилку, мовби кажучи: “Давайте робити зло, щоб воно принесло добро”.

Якби перекладачі Revised Version Bible (Переглянутої Версії Біблії) повністю відокремилися від папської омани і були абсолютно чесні, вони б зробили більше (щоб допомогти

англійському досліднику), ніж просто вжити єврейське слово “шеол” і грецьке слово “гадес”, як вони це зробили. Їм слід було б перекласти ці слова. Але вони, очевидно, боялися сказати правду і соромилися сказати брехню, тому залишили нам “шеол” і “гадес” без перекладу і дозволили зробити висновок, що ці слова означають те ж саме, що в перекрученому вигляді почало означати слово “пекло”. Їхні дії, хоча й захищають на час їх самих, ганьблять Бога і Біблію, яка, на думку простих людей, все ще вчить про “пекло” мук, виражене словами “шеол” і “гадес”. Однак будь-хто може побачити, що якщо було правильно перекласти слово “шеол” тридцять один раз як “гріб” і три рази як “яма”, то що заважало перекласти його так у всіх інших випадках?

Особливість, на яку слід звернути увагу при порівнянні цих випадків, як ми незабаром зробимо, полягає в тому, що в тих текстах, де ідея мук була б абсурдною, перекладачі версії King James Version (Біблії Короля Якова) використовували слова “гріб” або “яма”, у той час як у всіх інших випадках вони використовували слово “пекло” (преісподня, підземна пропасть в укр. перекладах – прим. ред.); і читач, довгий час навчений папської ідеї мук, читає слово “пекло” і думає, що воно означає місце мук, а не гріб, приховане, укрите місце або стан. Наприклад, порівняйте Йов. 14: 13 і Пс. 86: 13. У першому випадку читаємо: “О, якби Ти в шеолі мене заховав [гробі – KJV] і т. д.”, а в другому: “Ти вибавив душу мою з підземної пропасті [шеолу]” (Кул.). Єврейське слово в обох випадках одне і те ж, тому немає причини, чому б в обох випадках не використовувати одне і те ж слово “гріб”. Але як абсурдно було б Йову молити Бога захвати його в пеклі вічних мук! Англійський читач поставив би таке запитання, і таємне швидко стало б явним.

Якщо перекладачів часів Реформації можна в деякій мірі вибачити за їхню розумову упередженість у цьому питанні, оскільки вони щойно порвали зі старою папською системою, то наші сучасні перекладачі, особливо перекладачі Revised Version (Переглянутої Версії), яка вийшла недавно, не мають права розраховувати на таку поблажливність. Професори богослов'я і пастори громад вважають, що вони мають право слідувати лінії редакторів, не пояснюючи значення єврейського або грецького слова “шеол” або “гадес”, і своїм вживанням цих слів вони

дають зрозуміти своїм довірливим стадам, що мається на увазі місце катувань, вогняне озеро. Приписуючи невігласам найкращі спонукання, тільки лукавство і боягузтво спонукають освічених людей, які знають правду в цьому питанні, віддавати перевагу продовженню навчанню омани в непрямій формі.

Та не всі служителі знають про помилки перекладачів і не всі навмисно приховують і тримають у секреті ці помилки від людей. Багато хто дійсно не знає про них, просто приймаючи, без дослідження, теорії своїх професорів семінарій. Саме професори і вчені заслуговують найбільшого докору. Вони приховують правду про “пекло” з кількох причин. По-перше, серед них, очевидно, існує свого роду домовленість, правило, що якщо вони хочуть зберегти своє становище в “професії”, вони “не повинні розповідати казки поза школою”, тобто не повинні розголошувати професійні таємниці “простим людям”, “мирянам”. По-друге, усі вони бояться, що якщо стане відомо, що вони роками викладали небіблійне вчення, то це підірве повагу людей і пошану до “духовенства”, конфесій і богословських шкіл, позбавивши довіри [R2599] в їхню мудрість. О, як багато залежить від довіри і шанування людей, коли Боже Слово так широко ігнорують! По-третє, вони знають, що багатьох членів їхніх сект стримує не “любов Христова” (2 Кор. 5: 14), а страх перед пеклом, тому вони добре розуміють, що якщо зараз дозволити правді стати відомою, то незабаром імена і долари багатьох з їхньої пастви будуть втрачені, а це для тих “хто бажає хвалитися тілом” (Гал. 6: 12), виявиться великим лихом.

Але яким буде Божий суд, Чий характер і план зневажають богохульним вченням, яке допомагають підтримувати ці неперекладені слова? Чи похвалить Він цих невірних слуг? Чи виправдає їхні дії? Чи покличе Головний Пастир цих Своїх любих друзів і повідомить їх про Свої подальші плани (Ів. 15: 15), щоб вони спотворили також їх з метою зберегти свою власну гідність і повагу? Чи буде Він продовжувати посилати “нове і старе”, “своєчасну поживу” дому віри руками невірних слуг? Ні, такі не будуть продовжувати бути Його словесними знаряддями або пасти Його отару (Єз. 34: 9, 10). Він вибере, як і в першому приході, словесні знаряддя з мирян – “простого народу” – і дасть їм слова, яким ніхто з первосвящеників не зможе суперечити або протистояти (Лк. 21: 15). І, як було

передбачено, “загине мудрість премудрих його, а розум розумних його захирається” (Іс. 29: 9-19).

“ПЕКЛО” В СТАРОМУ ЗАВІТІ.

Слово “пекло” зустрічається в Старому Завіті тридцять один раз, і в кожному випадку це “шеол” єврейською мовою. Воно не означає озера вогню і сірки, і взагалі нічого схожого на це, навіть у найменшій мірі! Зовсім навпаки: замість місця палаючого вогню воно описано в контексті як стан “темряви” (Йов. 10: 21); замість місця, де чути крики і стогони, воно описується в контексті як місце “мовчання” (Пс. 115: 17); замість того, щоб представляти в будь-якому сенсі біль і страждання або каяття, контекст описує його як місце, як стан забуття (Пс. 88: 11, 12, Хом.). “Тому що в могилі [шеолі], куди ти підеш, немає ні роботи, ні роздумів, ні пізнання, ані мудрости” (Еккл. 9: 10, Гиж.).

Значення слова “шеол” – це “прихований стан”, якщо мова йде про стан людини в смерті, в якому і поза яким все приховано і явлено тільки очам віри. Тому дане слово, при правильній і строгій відповідності, часто використовувалося в значенні гробу – могили, прихованого місця, за яким лише ті, хто має просвічені очі розуміння, можуть бачити воскресіння, реституцію існування. Слід особливо зазначити, що те саме слово “шеол” перекладене тими ж перекладачами в нашому загальному англійському перекладі (Common Version) як “гріб” тридцять один раз і “яма” три рази – більше разів, ніж перекладено як “пекло”. І двічі, де воно перекладено як “пекло”, цей переклад здавався настільки безглуздим (згідно з прийнятим нині значенням англійського слова “hell”), що вчені вважали за необхідне пояснити на полях сучасної Біблії, що воно означає гріб (Іс. 14: 9 та Йон. 2: 2). В останньому випадку прихований стан, гріб, був черевом риби, в якому Йона був заживо похований і з якого він волав до Бога.

УСІ ТЕКСТИ, В ЯКИХ “ШЕОЛ” ПЕРЕКЛАДЕНЕ ЯК “ПЕКЛО”*

*У перекладі Куліша окрім слова “пекло” використовуються слова “преісподня”, “підземна пропасть”, “безодня”, “підземелля” – прим. ред.

(1) Ам. 9: 2: “Хоч би зарились у преісподню, то й звідти добуде їх рука моя” (Кул.). (Образний вислів; безумовно, земна яма – єдине пекло, в яке люди можуть заритися).

(2) Пс. 15: 10: “Ти бо не оставиш душі моєї в підземній пропасті, і не даси твому побожному бачити зотління” (Кул.). (Відноситься до трьох

днів перебування нашого Господа в могилі – Дії 2: 31; 3: 15).

(3, 4) Пс. 18: 5 і 2 Сам. 22: 6: “Скорботи пекла облягли мене” (Гиж.). (Образ, в якому представлено, що скорботи зводять в могилу).

(5) Пс. 55: 15: “Нехай живими зйдуть вони в пекло (Гиж.). (У посилянні сказано – “до гробу”).

(6) Пс. 9: 17: “Нехай повернуться безбожники в пекло, всі народи, що забувають Бога” (Кул.). (Цей текст буде розглянуто пізніше, під окремим заголовком).

(7) Пс. 86: 13: “Ти вибавив душу мою з підземної пропасті” (Кул.) (У посилянні сказано – “з гробу”).

(8) Пс. 116: 3: “Запопали мене хворощі смертельні, страждання пекельні знайшли мене” (Гиж.). (Хвороби і скорбота – образні руки гробу, що хапають нас).

(9) Пс. 139: 8: “Спочив би я під землею, і там ти єси” (Кул.). (Божа влада безмежна навіть над тими, хто знаходиться в могилі. Він може і буде використовувати її і виведе всіх, що знаходяться в гробах – Ів. 5: 28).

(10) 5 М. 32: 22: “Бо вогонь спалахнув у гніві Моєму, пече до аду найглибшого” (Гиж.). (Образне представлення знищення, повної руйни Ізраїлю як народу – “гніву до кінця” (Гиж.), як назвав це апостол, Божого гніву, що спалює цей народ до “самої глибини”, як Лезер (Leeser) тут перекладає слово “шеол” – 1 Сол. 2: 16).

(11) Йов. 11: 8: “Та ж він [вона, Божа мудрість] вищий небес, – що ж ти вдіяти зможеш? глибше він [вона] всіх безодень [будь-якої ями], – що можеш зрозуміти?” (Кул.).

(12) Йов. 26: 6: “Нага перед ним безодня [могила], й не закритий Аваддон”.

(13) Притч. 5: 5: “Ноги її зводять до смерті, а ступні її сягають пекла [тобто ведуть до гробу]” (Гиж.).

(14) Притч. 7: 27: “Дім її – шляхи в пекло [гріб], що ведуть до внутрішніх осель смерті” (Гиж.).

(15) Притч. 9: 18: “А він і не знає, що там самі мерці, а ті, кого вона закличе, – в преісподній” (Кул.). (Тут гості блудниці представлені як мертві, хворі або вмираючі, і багато хто з жертв хтивості передчасно сходять до гробу від хвороб, які також поквалюють їхнє потомство в могилу).

(16) Притч. 15: 11: “І преісподня й ад явні Господеві”. (Тут гріб асоціюється зі знищенням, а не з життям у муках).

(17) Притч. 15: 24: “Путь життя мудрого веде вгору, щоб відбитись йому від пропасті внизу” (Кул.). (Це ілюструє надію на воскресіння з могили).

(18) Притч. 23: 14: “Ти покараєш його лозиною й врятуєш душу його од преісподньої” (Кул.) (Тобто мудре виправлення врятує дитину від порочних шляхів, що ведуть до передчасної смерті, а також, можливо, підготує її до того, щоб уникнути “Другої Смерті”).

(19) Притч. 27: 20: “Ненаситня безодня [гріб] й пекло, – оттак несити й очі людські” (Кул.).

(20) Іс. 5: 14: “За те й безодня розтворилась широко, й без міри роззявила пащу свою” (Кул.). (Тут гріб є символом знищення).

(21, 22) Іс. 14: 9, 15: “Пекло [посилання – гріб] безодні зрушилося заради тебе, щоб зустріти тебе, як входитьимеш...” (Гиж.), “Але тебе запроторено в пекло” (Гиж.) (гріб, шеол – так передано у вірші 11).

(23) Іс. 57: 9: “Та понижувалась як найглибше” (Кул.). (Тут образно показана глибока деградація).

(24, 25) Єз. 31: 15-17: “Того дня, як він ізступить у яму... Гуком його впаду наведу перестрах на народи, як стручу його в преісподню, до тих, що походили в яму... Бо й вони підуть із ним у преісподню, до тих, що мечем побиті” (Кул.). (Образний і пророчий опис падіння Вавилону в руйнування, безмовність, гріб).

(26) Єз. 32: 21: “Посеред підземля говоритимуть про нього та про підпомічників його передні” (Кул.). (Продовження того ж образу, який зображує повалення Єгипту як народу, щоб приєднатися до Вавилону в його знищенні – похованні).

(27) Єз. 32: 27: “А годі їм лежати коло невиміраків побитих, необрізаних, що походили в підземелля у своїй бойовій зброї, а мечі їх покладено їм під голови, хоч і зосталось беззаконство їх на костях у них, за те, що вони, як силачі, були пострахом на землі живих” (Кул.). (Гріб – єдине “пекло, підземелля”, де побиті поховані і лежать зі зброєю війни під головами).

(28) Авв. 2: 5: “Він розширює серце своє, неначе те пекло [гріб], й як смерть, він усе голоден” (Кул.).

(29) Йон. 2: 1, 2: “І молився Йона Господеві з черева в кита і промовляв: В смутку мойому покликнув я до Господа, й він вислухав мене; з черева преісподньої взивав я, а ти почув мій

голос” (Кул.). (Череву риби на деякий час стало його гробом – див. посилення).

(30, 31) Іс. 28: 15-18: “Оскільки ви кажете: «Ми склали спілку зі смертю, і з пеклом [гробом] вчинили ухвалу: коли всекараючий бич буде проходити, він не дійде до нас, – тому що брехню ми вчинили притулком для себе, і облудою прикриємо себе». А тому так говорить Господь Бог... «І спілка ваша зі смертю скасується, і ухвала ваша з пеклом [гробом] не встоїть»”. (Бог таким чином заявляє, що нинішня поширена ідея, згідно з якою смерть і гріб представлені як друзі, а не вороги, перестане існувати, і люди дізнаються, що смерть є розплатою за гріх і що вона є у владі сатани (Рим. 6: 23; Євр. 2: 14), а не ангелом, посланим Богом).

ВСІ ІНШІ ТЕКСТИ, ДЕ ЗУСТРІЧАЄТЬСЯ СЛОВО “ШЕОЛ”, ПЕРЕКЛАДЕНЕ ЯК “ГРІБ” ТА “ЯМА”

1 М. 37: 35: “Із печаллю зйду до сина мого в могилу” (Гиж.).

1 М. 42: 38: “Зведете мене і сивину мою печаллю в могилу” (Гиж.). (Див. той самий вираз в 44: 29, 31. Перекладачам не хотілося [R2600] відправляти Божого слугу, Якова, в пекло тільки тому, що його сини були злими).

1 Сам. 2: 6: “Бог і мертвить, Бог і живить; він зводить у глибіню [гріб – англ.], і в гору підносить” (Кул.). 1 Цар. 2: 6, 9: “Оце ж чини по своєму розуму й не дай йому зійти в землю на той світ [до гробу – англ.] із волосом сивим... щоб він пішов на той світ [до гробу – англ.] із сивим волосом” (Кул.).

Йов. 7: 9: “Так і той, що зступив у глибоку яму [гріб – англ.]” (Кул.).

Йов. 14: 13: “О, коли б ти да сховав мене в преісподній [гробі – англ.] і там держав мене, аж покіль гнів твій перейде, й положив реченець, і спогадав знов про мене [воскресив мене]!” (Кул.).

Йов. 17: 13: “Та хоч би я й дожидав в надії, то все ж таки глибокий гріб – домівка моя; в темряві постелю я постіль собі” (Кул.). (Йов очікує воскресіння – “на ранок”).

Йов. 17: 16: “У глибіню земну [яму – англ.] зйде вона, ляже спокійно зо мною в порох” (Кул.).

Йов. 21: 13: “Вони проводять дні свої в щастю, й в хвилю сходять у глибину [до гробу – англ.]” (Кул.).

Йов. 24: 19, 20: “Посуха й спеки пожирають, хоч би й сніжну воду; оттак безодня [гріб – англ.] – грішників” (Кул.). (Всі згрішили, тому

“прийшла й смерть у всіх людей”, і всі сходять до гробу. Але всі були викуплені “дорогоцінною кров’ю Христа”, тому всі прокинуться і вийдуть в Божий час, “на ранок” – Рим. 5: 12, 18, 19).

Пс. 6: 6: “Бо після смерти ніхто не споминатиме тебе; а в гробі хто восхвалить тебе?” (Кул.).

Пс. 30: 3: “Господе! Ти вивів із гробу душу мою і оживив мене, щоб я не зійшов у могилу [яму – англ.]” (Гиж.). (Цей уривок висловлює подяку за позбавлення від небезпеки смерті).

Пс. 31: 17: “Грішники нехай осоромляться, нехай же замовкнуть у гробі” (Гиж.).

Пс. 49: 14, 15: “Кладуть їх, як овець, в підземну країну [гріб – англ.]; а смерть пасе їх; аж поки вранці [вранці Тисячоліття] возьмуть верх над ними праведні [святі – Дан. 7: 27], і підземна країна [гріб – англ.] пожере постать їх, кожного далеко від домівки. Та Бог спасе душу мою з рук підземної країни [гробу – англ.]” (Кул.).

Пс. 88: 3: “Життя моє наблизилося до гробу” (Гиж.).

Пс. 88: 49: “Хто з людей... визволив душу своєю від руки гробу?” (Гиж.).

Пс. 141: 7: “Кості наші розсиплються в челястях пропасті підземної [гробу – англ.]” (Кул.).

Прип. 1: 12: “Проковтнемо його живого, мов безодня [гріб – англ.] – цілого, мов би провалився в пропасть [яму – англ.]” (Кул.) (тобто як від землетрусу, як у 4 М. 16: 30-33).

Прип. 30: 15, 16: “Четверта не скаже: годі! Преісподня [гріб – англ.]” (Кул.) і т. д.

Еккл. 9: 10: “Все, що маєш снагу робити, роби руками твоїми; бо в могилі, куди ти йдеш, нема вже роботи, ні роздумування, ні знання, ні мудрості” (Кул.).

Пісн. 8: 6: “Люті, мов пекло [гріб – англ.], ревності” (Гиж.).

Іс. 14: 11: “Гордощі твої й життє твоє шумне в пекло [гріб – англ.] провалились” (Кул.).

Іс. 38: 10: “В середині літ моїх маю оце відійти до воріт преісподньої [гробу – англ.]; однято мені останок віку мого” (Кул.).

Іс. 38: 18: “Бо не безодня [гріб – англ.] славить тебе, не смерть вихваляє тебе, не ті, що лягли в могилі [ямі – англ.], вповають на твою правду” (Кул.). 4 М. 16: 30-33: “Коли... вони живими зійдуть у могилу [яму – англ.], то знайте, що люди оці зневажили Господа... І розкрила земля уста свої, і проковтнула їх і доми їхні, і всіх людей Корахових і все майно. І зійшли вони з усім, що належало їм, живими в могилу

[яму – англ.], і покрила їх земля, і згинули вони з-посеред громади” (Гиж.).

Єз. 31: 15: “Того дня, коли він зійшов у могилу”.

Ос. 13: 14: “Від влади пекла [гробу – англ.] Я визволю їх, від смерти їх врятую. Смерте! Де твоє жало? Шеоле [гріб – англ.]! Де твоя перемога? Жалю за те не буде в Мене”. (Господь не викупив нікого від місця вогню і мук, тому що такого місця не існує, але Він викупив все людство від гробу, від смерті, від покарання, накладеного на всіх внаслідок гріха Адама, як свідчить цей вірш).

Наведений вище список включає в себе всі випадки використання англійського слова “пекло” і єврейського слова “шеол” в Старому Завіті. З цього розгляду всім читачам повинно бути очевидно, що Божі одкровення за чотири тисячі років не містять жодного натяку на “пекло”, як це слово розуміють зараз.

“ПЕКЛО” В НОВОМУ ЗАВІТІ.

У Новому Завіті грецьке слово “гадес” в точності відповідає єврейському слову “шеол”. Доказом тому служать цитати апостолів зі Старого Завіту, в яких вони передають його як “гадес”. Наприклад, Дії 2: 27, “бо ти не залишиш душі моєї в пеклі [гадес]”, є цитатою з Пс. 16: 10, “Бо ти не залишиш душі моєї в шеолі” (Гиж.). Також у 1 Кор. 15: 54, 55, “Поглинута смерть перемогою. Смерть! Де твоє жало? Пекло [гадес]! де твоя перемога?” (Гиж.) – це посилення на Іс. 25: 8: “Поглинена буде смерть навіки” (Гиж.), і на Ос. 13: 14: “Де, смерте, жало твоє? Де, шеоле, твоя перемога?”.

“ПЕКЛО” ВІД ГРЕЦЬКОГО СЛОВА “ГАДЕС”

Мт. 11: 23: “А ти, Капернауме, що до неба піднісся, аж до аду ти зійдеш”. Лк. 10: 15: “А ти, Капернауме, що до неба піднісся, аж до аду ти зійдеш”. (У привілеях знань і можливостей це місто було наділене великими перевагами, тобто, образно було “до неба піднесене”, але через зловживання Божими милостями воно буде принижене, тобто образно кинуте в “гадес”, повалене, знищене. Зараз воно настільки поховане у забутті, що навіть місце, де воно знаходилося, є предметом суперечок. Капернаум, безумовно, зруйнований, скинутий в “гадес”).

Лк. 16: 23: “І, терплячи муки в аду, звів він очі свої”. (Метафора, пояснена далі під окремим заголовком).

Об. 6: 8: “І я глянув, і ось кінь чалий. А той, хто на ньому сидів, на ім’я йому Смерть, за ним же слідом ішов Ад”. (Символ руйнування, гробу).

Мт. 16: 18: “На скелі цій побудую Я Церкву Мою, і ворота пекла не подолають її” (Дерк.). (Хоча гіркі і безперервні гоніння, аж до смерті, мали дошкуляти Церкві в Євангельському віці, вони ніколи не мали привести до її повного винищення. Зрештою, через своє воскресіння, здійснене її Господом, Церква здолає гадес – могилу).

ХРИСТОС У “ПЕКЛІ” (ГАДЕС) І ВОСКРЕС ІЗ “ПЕКЛА” (ГАДЕС) ДІЇ АПОСТОЛІВ 2: 1, 14, 22-31

“Коли ж почався день П’ятдесятниці... Петро... свій голос підніс та й промовив... Мужі ізраїльські, послухайте ви оцих слів: Ісуса Назарянина, Мужа, що Його Бог прославив вам... що був виданий певною волею та передбаченням Божим [“що був виданий за наші гріхи”], ви руками беззаконників розп’яли та забили. Та Бог воскресив Його, пута смерті усунувши, вона бо тримати Його не могла [так як Слово Єгови раніше проголосило Його воскресіння]. Бо каже про Нього Давид [уособлюючи Його, тобто кажучи від Його імені]: “Мав я [Христос] Господа [Єгову] завжди перед очима своїми, бо Він по правиці моїй, щоб я не захитався. Тому серце моє звеселилось, і зрадів мій язик, і тіло моє відпочине в надії. Бо не позоставиш Ти в аду [гадес, могилі, стані смерті] моєї душі, і не даси Ти Своему Святому побачити тління. Ти [Єгова] дороги життя об’явив мені [Христу]”. Тут наш Господь, уособлюваний пророком Давидом, висловлює свою віру в обітницю Єгови про воскресіння і в повне та славне здійснення плану Єгови через Нього, радіючи цій перспективі.

Потім Петро продовжує, кажучи: “Мужі-браття! Нехай буде вільно мені сміло сказати вам про патріярха Давида, що помер і похований, і знаходиться гріб його в нас аж до цього дня [тому це пророцтво не могло стосуватися його особисто, бо душа Давида була залишена в “пеклі” – гадес, могилі, стані смерті, і плоть його бачила тління]. А будучи ж пророком, та відаючи, що Бог клятвою клявся йому посадити на престолі його від плоду його стегон, у передбаченні [пророчо] він говорив про Христове воскресіння [з “пекла” – гадес, могили, куди Він повинен був зійти за наші провини], що не буде zostавлений в аду [гадес – стані смерті], ані тіло Його не зазнає зотління”. Таким чином,

Петро представляє сильний, логічний аргумент, заснований на словах пророка Давида, показуючи, по-перше, що Христос, даний Богом за наші провини, зійшов у “пекло”, гріб, стан смерті, знищення (Пс. 15: 10); і, по-друге, що, згідно з обітницею, Він був звільнений з пекла, гробу, смерті, знищення через воскресіння – підняття до життя, будучи створеним заново як та сама істота, але більш славна і піднесена, до “образу істоти Його [Отця]” (Євр. 1: 3). І тепер “той Ісус” (Дії 2: 36) у Своему наступному об’явленні Церкві говорить:

Об. 1: 18: “І Живий. І був Я мертвий, а ось Я Живий на вічні віки. І маю ключі Я від смерті й від аду [гадес, гробу]”.

Аміль! Аміль! – відповідають наші серця, тому що в Його воскресінні ми бачимо славний результат цілого плану Єгови, який повинен здійснитися через силу [R2601] Воскреслого, Який тепер тримає ключі могили і смерті і свого часу звільнить усіх в’язнів, які з цієї причини називаються “в’язнями надії” (Зах. 9: 12; Лк. 4: 18). Ніяка хитрість або підступність не зможуть ніякими засобами помилково витлумачити ці Писання цілком і перевернути їх на підтримку жахливої і богохульної папської традиції про вічні муки. Якби таким було наше покарання, то Христос, щоб стати нашою замісною жертвою, повинен був би далі і навечно зазнавати такі муки, про що ніхто навіть не посміє говорити. Але нашим покаранням була смерть, і “Христос був умер ради наших гріхів”, а також “за гріхи всього світу” (1 Кор. 15: 3; 1 Ів. 2: 2).

Об. 20: 13, 14: “І дало море мертвих, що в ньому, і смерть і ад [гріб] дали мертвих, що в них, і суджено їх згідно з їхніми вчинками. Смерть же та ад [гріб] були вкинені в озеро огняне. Це друга смерть”. [Озеро огняне – символ остаточного і вічного знищення. І смерть, і пекло [гріб] йдуть у нього. Смерті більше не буде; “як ворог останній смерть знищиться” – 1 Кор. 15: 26; Об. 21: 4].

ІНШІ ВИПАДКИ ВЖИВАННЯ СЛОВА “ПЕКЛО”.

Розглянувши слово “шеол”, єдине слово в Старому Завіті, перекладене як “пекло”, і слово “гадес”, яке найбільш часто перекладається в Новому Завіті як “пекло”, ми тепер звернемо увагу на всі інші випадки вживання слова “пекло” в Писанні. У Новому Завіті два інших слова є перекладені як “пекло”, а саме “геєнна” і “тар-тароо”, які ми розглянемо в названому порядку.

“ГЕЄННА”, ПЕРЕКЛАДЕНА ЯК “ПЕКЛО”

Це слово зустрічається в наступних уривках – всього дванадцять разів: Мт. 5: 22, 29, 30; 10: 28; 18: 9; 23: 15, 33; Мр. 9: 43-47; Лк. 12: 5; Як. 3: 6. Це грецький спосіб написання єврейських слів, які перекладені як “Долина Гінном”. Ця долина знаходилася безпосередньо за містом Єрусалим і служила як клоака і місце спалювання сміття в цьому місті. Туди скидалися покидьки, сміття і т. д., і там постійно горіли багаття, щоб повністю спалити все, що туди потрапило, причому для підтримки горіння і щоб домогтися повного знищення додавалася сірка. Але жодну живу істоту ніколи не дозволялося кидати в Геєнну. Юдеї не мали права мучити жодну істоту.

Якщо врахувати, що в ізраїльському народі Бог давав нам предметні уроки, які ілюструють Його справи і плани, теперішні і майбутні, то слід очікувати, що Долина Гінном, Геєнна, також відіграє свою роль в ілюстрації майбутніх подій. Ми знаємо, що священство і храм Ізраїлю ілюстрували Царське Священство, християнську Церкву, якою вона буде, істинний храм Бога; і ми знаємо, що їхнє головне місто було образом Нового Єрусалима, місцезнаходження влади Царства і осередка повноважень – міста (уряду) Великого Царя, Еммануїла. Ми також пам’ятаємо, що уряд Христа представлено в книзі Об’явлення (Об. 21: 10-27) в образі міста – Нового Єрусалима. Там, після опису класу, допущеного до привілеїв і благословень цього Царства (почесного і славного), а також всіх, що мають право на дерево життя, ми знаходимо слова, що в нього не увійде ніщо нечисте і ніхто відданий гидоті і брехні, а лише ті, що будуть написані Агнцем як гідні життя. Це місто, яке таким чином представлятиме весь врятований світ у кінці Тисячоліття, було образно показане в земному місті, Єрусалимі, а ті, які оскверняють, мерзенні і т. д., тобто клас недостойних вічного життя, які не увійдуть у нього, були представлені покидьками і огидними, бездиханними трупами, які викидали за межі міста в Геєнну і повне знищення яких символізувало Другу Смерть. Відповідно, ми бачимо, як сказано, що ті, хто виявився негідним життя, будуть вкинуті в “озеро огняне” (Об. 20: 15). Вогонь тут, як і скрізь, використовується як символ знищення, а символ озера огняного узятий з тієї ж Геєнни, тобто Долини Гінном.

Хоча Геєнна приносила користь місту Єрусалиму як місце спалювання сміття, вона, як і саме місто, була образною та ілюструвала майбутні діяння Бога, коли Він відкине і віддасть на знищення всі нечисті елементи, тим самим не дозволяючи їм осквернити святе місто, Новий Єрусалим, після того як випробування Тисячолітнього віку суду повністю випробує їх і з безпомилковою точністю відокремить “овець” від “козлів”.

Отже, Геєнна була прообразом, ілюстрацією Другої Смерті – остаточного і повного знищення, від якого не може бути ніякого відновлення, адже після цього “вже за гріхи не знаходиться жертви”, “а страшливе якесь сподівання суду та гнів палючий, що має пожертви противників” (Євр. 10: 26).

Давайте згадаємо, що Ізраїль, для використання його в якості образів майбутньої поведінки Бога з людським родом, образно сприймався так, немовби викуп був даний ще до того, як вони залишили Єгипет, хоча був заколений тільки образний Агнець. Коли був побудований Єрусалим і храм, що представляє справжній храм, Церкву, і справжнє Царство, яке буде встановлене Христом у Тисячолітті, цей народ зображував світ у Тисячолітньому віці. Його священники представляли прославлене Царське Священство, а Закон і його вимоги досконалого послуху представляли Закон і умови під Новою Угодою, введеною в дію з метою благословення всіх слухняних і засудження всіх, хто, отримавши найповнішу можливість, не підкориться всім серцем праведному правлінню і законам Великого Царя.

Розуміючи, що форма правління Ізраїлю, умови і т. п. зображували форму правління і умови в світі в прийдешньому віці, цілком доречно бачити в цій долині (безодні), Геєнні, образ Другої Смерті, повного знищення в прийдешньому віці всього, що не заслуговує на збереження. Тому цілком доречний символ “огняного озера, що сіркою горіло” (Об. 19: 20), взятий з цієї ж Геєнни, або Долини Гінном, де постійно горіла сірка. Вираз “що сіркою горіло” підсилює символ “вогню”, щоб виразити повну і безповоротну руйнівність Другої Смерті, адже сірка, яка горить, – найбільш смертоносна речовина з усіх відомих. Також цілком обґрунтовано припустити, що в Ізраїлі були суди і судді, що нагадували (образно символізували) суди майбутнього віку; що вироки (образних)

судів (образного) народу згідно з (образними) законами, що призначали вкинення в (образну) безодню, за межами (образного) міста, будуть в значній мірі відповідати (дійсним) вирокам (дійсного) суду і суддів в майбутньому віці. Якщо пам'ятати про ці моменти, вони значно допоможуть нам зрозуміти слова нашого Господа про Геєнну, адже саме так називалася і згадувалася буквальна долина. Проте Його слова містять у собі уроки, що стосуються майбутнього віку і позаобразної Геєнни – Другої Смерті

“ПІДЛЯГАЄ ГЕЄННІ”

МАТВІЯ 5: 21, 22

“Ви чули, що було сказано древнім: «Не вбивай, а хто вб'є, той підлягає суду». А Я кажу вам: всякий, хто гнівається на брата свого без причини [в майбутньому – під уставами дійсного Царства], підлягає суду. А хто скаже на брата свого: «нікчемний», підлягає верховному суду; а хто скаже: «дурний», підлягає пекельному [Геєнни] вогню”.

Щоб зрозуміти ці посилання на Синедріон, суд і Геєнну, слід знати дещо про юдейські порядки. “Суд суддів” складався з семи осіб (або двадцяти трьох – число спірне), які мали право судити деякі види злочинів. Вища Рада, або Синедріон, складалася з сімдесяти однієї особи, які були відомі своєю вченістю та здібностями. Вона становила найвищий суд юдеїв, у віданні якого були найтяжчі злочини. Найсуворішим вироком була смерть, але деякі особливо небезпечні злочинці піддавалися приниженню і після смерті: їх відмовлялися ховати і кидали разом з трупами собак, міськими відходами і т. д. в Геєнну для спалення. Ціллю спалення в Геєнні було викликати до злочину і злочинця огиду в очах людей, даючи зрозуміти, що справа винуватця безнадійна. Слід пам'ятати, що Ізраїль сподівався на воскресіння з могили, тому ізраїльтяни особливо дбали про останки своїх померлих. Не усвідомлюючи повною мірою Божої сили, вони, очевидно, думали, що Бог потребує їхньої допомоги (2 М. 13: 19; Євр. 11: 22; Дії 7: 15, 16). Тому знищення тіла в Геєнні після смерті (образно) означало втрату надії на майбутнє життя через воскресіння. Для таких Геєнна представляла Другу Смерть у тій же образній формі, в якій вони як народ представляли (ілюстрували) майбутній порядок речей під Новою Угодою.

Наш Господь у вищенаведених словах вказав їм на те, що їхнє тлумачення Закону, хоча і

вимогливе, значно поступалося істинному значенню цього Закону, як він буде витлумачений у дійсному Царстві і при дійсних суддях, яких вони тільки образно зображували. Він показав, що наказ їхнього Закону “не вбий” простягався набагато далі, ніж вони припускали: що злісний гнів і злопам'ятство “будуть” вважатися порушенням Божого Закону під Новою Угодою; що ті, хто не зуміє виправитися в сприятливих умовах нового віку настільки, щоб повністю дотримуватися Божого Закону, вважатимуться вартими Другої Смерті – того, що зображувала поблизька Геєнна. Однак сувора вимогливість цього Закону буде накладатися лише в тій мірі, в якій ігноруватимуть дисципліну, переваги і допомогу того віку, які дозволятимуть кожному дотримуватися його законів.

Та сама думка знаходить продовження в [R2602]

МАТВІЯ 5: 22-30.

“Ви чули” і т. д., “А я кажу вам... краще тобі, щоб загинув один із твоїх членів, аніж до геєнни все тіло твоє було вкинене”.

Тут знову дія Божого Закону під Новою Угодою протиставляється його дії під Старою, юдейською Угодою, і порада уроку самоконтролю дана твердженням, що людям набагато корисніше відмовитися від задоволення порочних бажань (хоча вони дорогі їм, як праве око, і, очевидно, незамінимі, як права рука), ніж, задовольняючи їх, втратити в Другій Смерті майбутнє життя, забезпечене примиренням усім, хто повернеться до досконалості, святості і до Бога.

Ці висловлювання нашого Господа не тільки мали на меті показати нам досконалисть (Рим. 7: 12) Божого закону і те, наскільки повно він буде сформульований і нав'язаний у Тисячолітті, але і послужили уроком для юдеїв, які до цього бачили в заповідях Мойсея лише безжальну зовнішню сторону Божого Закону. Оскільки у своєму занепадомому стані вони вважали, що важко зберегти непорушеним навіть поверхневе значення Закону, то тепер вони повинні були побачити і неможливість дотримання навіть більш витонченого змісту Закону, виявленого Христом. Якби вони зрозуміли і прийняли Його вчення в повній мірі, вони б вигукнули: “На жаль! Якщо Бог судить нас таким чином, згідно з думками і намірами серця, то ми всі нечисті, всі невіправні і не можемо сподіватися ні на що, крім осуду в Геєнну (окрім повного знищення, як тварини)”. Вони повинні були б

вигукнути: “Покажіть нам більше священство, ніж священство Аарона, покажіть Первосвященика і Учителя, здатного повністю оцінити Закон, повністю оцінити наш занепалий стан, успадковані слабкості і поспівчувати їм, нехай Він принесе за нас “кращі жертви” і застосує до нас необхідне більше прощення гріха, і нехай Він, як великий лікар, зцілить і відновить нас, щоб ми могли коритися досконалому Божому Закону від усього нашого серця”. Тоді б вони знайшли Христа.

Але вони не засвоїли цей урок, тому що вуха їхнього розуміння “тяжко чули”, і вони не знали, що Бог вже приготував того самого священика, жертву, учителя і лікаря, Якого вони потребували, Який свого часу викупив тих, що перебували під образним Законом, а також усіх, що не перебували під ним, і що незабаром, “у своєму часі”, Він почне Свою працю відновлення – повернення зору сліпим очам їхнього розуміння і слуху їхнім глухим вухам. Тоді “покривало здійметься” – покривало невігластва, пихи і людської мудрості, яке сатана зараз використовує, щоб засліпити світ до правдивого Божого Закону і правдивого плану спасіння в Христі.

Вчення нашого Господа не тільки показувало Закон Нової Угоди і давало урок юдею, але й було корисним для Євангельської Церкви. У тій мірі, в якій ми пізнаємо точність Божого Закону і те, чим є досконалість згідно з його вимогами, ми бачимо, що наш Відкупитель був досконалим, а ми, цілком нездатні запропонувати себе Богові як виконавці цього Закону, можемо знайти прийняття в Отця тільки завдяки заслугі нашого Відкупителя, тому що ніхто не може бути членом цього “Тіла”, вкритого одежею Його праведності, крім посвячених, які прагнуть робити тільки те, що приємне Богові і що включає в себе уникання гріха в міру можливостей. Їхнє прийняття Богом залежить не від їхньої досконалості, а від досконалості Христа, поки вони перебувають у Ньому. Проте вони отримують користь від ясного проникнення в досконалий Закон Бога, хоча і не покладаються на його досконале дотримання. Вони прагнуть виконувати Божу волю в міру своїх можливостей, і чим краще вони пізнають Його досконалий Закон, тим краще здатні керувати собою і підпорядковуватися йому. Таким чином, для нас слова Господа також містять у собі цінний урок.

Тут слід особливо відзначити, що Геєнна, про яку знали юдеї і про яку говорив наш Господь, не була озером вогню, яке буде горіти всю вічність і в яке кидатимуть усіх, хто “гнівається на брата” і говорить йому “нікчемний”. Ні, юдеї не почерпнули зі слів Господа жодного такого крайнього поняття. Теорія вічних мук була їм невідома. У їхній теології для неї не було місця, як буде показано надалі. Це досить сучасний винахід, що прийшов до нас, як ми вже показали, від папства – великого відступництва. Справа в тому, що Геєнна символізує Другу Смерть – повне, абсолютне і вічне знищення. Це ясно видно з того, що вона протиставляється життю як його протилежність. “Краще тобі увійти в життя одноруким або одноногим, ніж... бути вкиненому в огонь вічний [Геєнну]”. Краще відмовити собі в гріховних задоволеннях, ніж втратити усе майбутнє життя і загинути в Другій Смерті.

**“ХТО МОЖЕ Й ДУШУ, І ТІЛО
ЗНАПАСТИТИ В ГЕЄННІ”
МАТВІЯ 10: 28; ЛУКИ 12: 5.**

“І не лякайтеся тих, хто тіло вбиває, а душі вбити не може; але бійтеся більше того, хто може й душу, і тіло вам занапастити в Геєнні”. Дивіться також іншу згадку про ту саму розмову в Луки 12: 4, 5.

Тут наш Господь вказав Своїм послідовникам на велику підставу для мужності і хоробрості в найбільш важких обставинах. Вони повинні були очікувати переслідувань і всякого зла, фальшиво зведеного на них, заради Нього і заради “доброї новини”, служителями і вісниками якої Він зробив їх. Так, прийде час, коли кожен, хто вб’є їх, буде думати, що зробив послугу Богу. Розраду або нагороду за це вони повинні отримати не в теперішньому житті, а в майбутньому. Їх запевнено, і вони повірили, що Він прийшов дати Своє життя як викуп за багатьох, і що всі, хто в гробах, повинні, як наслідок, у свій час почути голос Визволителя і вийти чи то для нагороди (якщо їхнє випробування було пройдено в цьому житті успішно), чи для майбутнього випробування, суду, як це повинно бути у випадку переважної більшості тих, хто в цьому теперішньому житті не прийшов до потрібного знання і можливості, істотних для повного випробування.

У нинішніх умовах люди здатні вбити наше тіло, але ніщо з того, що вони можуть зробити, не вплине на нашу майбутню істоту (душу), яка,

як обіцяв Бог, буде відроджена, відновлена Його силою в день воскресіння – у Тисячолітньому віці. Наші відроджені душі матимуть нові тіла (духовні або природні – “кожному зерняті тіло його [його вид]”), і ніхто не матиме права вбити їх. Тільки Бог має владу повністю знищити душу і тіло. Тому тільки Його слід боятися, а протистояння людей навіть до смерті не треба боятися, якщо таким чином ми отримаємо божественне схвалення. Отже, Господь каже: “Не бійтеся тих, хто може припинити нинішнє [вмираюче] життя в цих бідних, вмираючих тілах. Не сильно піклуйтеся про нього, про його їжу, одяг, задоволення, у порівнянні з тим майбутнім існуванням, або буттям, яке Бог передбачив для вас і яке, якщо його забезпечити, може стати вашим наділом назавжди. Не бійтеся ні погроз, ні поглядів, ні вчинків людей, чия влада не може поширюватися далі нинішнього існування. Вони можуть завдати шкоди і вбити це тіло, але не можуть зробити більшого. Радше поважайте і шануйте Бога, у Якого джерела вічного життя, – бійтеся Того, Хто здатний знищити в Геєнні, Другій Смерті, як нинішнє вмираюче існування, так і всі надії на майбутнє існування”.

**“ДЕ ЇХНІЙ ЧЕРВ’ЯК НЕ ВМИРАЄ,
І НЕ ГАСНЕ ОГОНЬ”**

МАТВІЯ 18: 8, 9; МАРКА 9: 43-48

Тут переконливо показано, що Геєнна як образ представляє Другу Смерть – повне знищення, яке має настати для всіх, хто, отримавши в повній мірі можливості майбутнього буття, тобто існування, через жертву нашого Господа, виявиться негідним Божого дару, відмовившись прийняти його через відмову коритися Його справедливим вимогам. Тут не сказано, що Бог збереже душу або тіло в Геєнні, але що в Геєнні Він може “знищити” і “знищить” те й інше. Таким чином, нас навчено, що кожен засуджений на Другу Смерть безнадійно і назавжди викреслений з буття.

[Оскільки ці два уривки відносяться до однієї і тієї ж теми, ми цитуємо з Марка, відзначаючи, що вірші 44 і 46, а також частина 45-го вірша відсутні в найдавніших грецьких рукописах, хоча вірш 48, який читається так само, є у всіх рукописах. Наводимо текст, який міститься в цих древніх і достовірних рукописах]. “І коли рука твоя спокушає тебе, відітни її: краще тобі ввійти до життя одноруким, ніж з обома руками ввійти до Геєнни, до огню невгасимого. І коли

нога твоя спокушає тебе, відітни її: краще тобі ввійти до життя одноногим, ніж з обома ногами бути вкиненому до Геєнни, до огню невгасимого. І коли твоє око тебе спокушає, вибери його: краще тобі однооким ввійти в Царство Боже, ніж з обома очима бути вкиненому до Геєнни огненної, де їхній черв’як не вмирає, і не гасне огонь”.

Прочитавши вищенаведене, всі повинні погодитися з пророком, що наш Господь відкривав Свої уста в образних і неясних висловлюваннях (Пс. 78: 2; Мт. 13: 35). Ніхто ні на хвилину не допускає думки, що наш Господь радив людям спотворювати свої тіла, відрубуючи кінцівки або виколуючи очі. Він також не хоче, щоб ми думали, ніби ураження і каліцтва нинішнього життя триватимуть за гробом, коли ми “увійдемо в життя”. Юдеї, до яких звертався Господь, не мали найменшого уявлення про місце вічних мук і знали, що слово Геєнна відноситься до долини за межами їхнього міста, яка не була ні місцем мук, ні місцем, куди кидали ту чи іншу живу істоту, а місцем повного знищення всього, що кидали в неї, вважаючи вираз Господа про кінцівки і очі образним. Вони знали, що Геєнна також використовувалася в тому ж образному значенні, символізуючи повне знищення.

[R2603] Господь мав на увазі наступне: майбутнє життя, яке Бог передбачив для викупленої людини, безцінне, і варто принести будь-яку жертву, щоб отримати це життя і насолоджуватися ним. Навіть якщо воно буде коштувати ока, руки або ноги, так що ви будете змушені вічно терпіти їх втрату, життя того варте за таку ціну. Це набагато краще, ніж уберегти свої члени і втратити все в Геєнні. Безсумнівно, слухачі взяли урок для всіх життєвих справ і зрозуміли, що Учитель мав на думці, що їм буде краще відмовитися від багатьох зручностей, задоволень і смаків, дорогих для них, як права рука, дорогоцінних, як око, і корисних, як нога, ніж на догоду задоволенню позбутися майбутнього життя і бути повністю знищеними в Геєнні – Другій Смерті.

А як же бути з черв’яками, які не вмирають, і вогнем, який не гасне?

Ми відповідаємо: в буквальній Геєнні, яка є основою ілюстрації нашого Господа, тіла тварин і т. д. часто падали на уступи скель, а не у вогонь, що горів внизу. У такому вигляді в них розмножувалися черв’яки, які їх знищували так само цілковито і певно, як останки, що згорали.

Ніхто не мав права чіпати вміст долини. Таким чином, черв'як і вогонь разом завершували справу знищення: вогонь не гас, і черв'яки не вмирили. Це не має на увазі ні безконечного вогню, ні вічних черв'яків. Думка в тому, що черв'яки не вмирили, залишаючи трупи, але продовжували і завершували працю знищення. Так і з вогнем: він не гас, а горів до тих пір, поки все не поглинув. Якби, для прикладу горів будинок, і вогонь не можна було б приборкати або загасити, то він горів би до того часу, поки будівля не була б знищена. Ми цілком могли б назвати такий вогонь “невгасимим”.

Наш Господь хотів вселити думку про повноту і остаточність Другої Смерті, яку символізувала Геєнна. Ті, хто піде на Другу Смерть, будуть повністю, цілковито і назавжди знищені: ні за кого ніколи знову не буде дано жодного викупу (Рим. 6: 9), бо нікого з гідних життя не буде кинуте в Другу Смерть, озеро вогняне, окрім тих, хто, прийшовши до пізнання Правди, полюбив неправду.

Друга Смерть наочно проілюстрована Геєнною не тільки в наведених випадках, але, очевидно, той самий Учитель використав той самий образ для представлення тієї самої речі в символах Об'явлення, хоча там вона називається не Геєнною, а “озером огняним”.

Та сама долина використана як основа для слів пророка Ісаї (Іс. 66: 24). Хоча він не дає їй назви, проте описує її, і всі повинні визнати, що він говорить не про мільйони живих у полум'ї і тортурах (як деякі з помилковими уявленнями могли б думати), а про трупи тих, що згрішили перед Господом і таким чином представлені як повністю знищені в Другій Смерті.

Два попередні вірші показують час, коли виповниться це пророцтво, яке знаходиться в досконалій гармонії з символами Об'явлення. Воно відноситься до нової епохи, Тисячоліття, стану речей під час “нових небес і нової землі”. Тоді всі праведники побачать справедливість і мудрість повного знищення невинуватих, свідомих ворогів праведності, як написано: “І стануть вони за гидоту для кожного тіла”.

МАТВІЯ 23: 15, 33

Клас, до якого тут є звернення, не був язичниками, які не знали Правди. Це не були найнижчі і найменш освічені з юдейського народу, але книжники і фарисеї, зовні найбільш релігійні, вожді і вчителі народу. Наш Господь сказав їм: “Як ви втечете від засуду до Геєнни?” Ці люди

були лицемірними; вони не були вірними своїм переконанням. Їм було дано більш ніж достатнє свідчення про Правду, але вони відмовилися прийняти його, намагаючись протидіяти його впливу і позбавити народ бажання приймати його. Опираючись таким чином святому Духу світла і правди, вони робили жорстокими свої серця проти того самого чинника, який Бог призначив для їхнього благословення. Отже, вони нечесливо чинили опір Його благодаті, і такий шлях, якщо його триматися, остаточно закінчився б засудженням на Другу Смерть, Геєнну. Кожен крок у напрямку навмисної сліпоті і спротиву Правді робить повернення все більш важким, а грішника – все більш схожим на того, чий характер Бог ненавидить, і кого Друга Смерть збирається повністю знищити. Книжники і фарисеї швидко просувалися цим шляхом. Звідси застережливе запитання нашого Господа: “Як ви втечете?” і т. п. Сенс цього такий: “Хоча ви і хвалитеся своєю побожністю, ви, напевно, будете знищені в Геєнні, якщо не зміните своєї поведінки”.

ГЕЄННА ВОГНЯНА

ЯКОВА 3: 6

“Язик у такому [важливому] положенні знаходиться між членами нашими, що опоганює все тіло і запалює коло життя, бо сам запалений від Геєнни” (Гиж.).

Тут переконливою, символічною мовою апостол вказує на великий і поганий вплив злого язика, (образно) запаленого від (образної) Геєнни. Коли говориться, що язик запалений від Геєнни, це означає, що він пущений в хід на зло через порочну вдачу, свавілля, егоїзм, ненависть, злобу, вдачу, яка, незважаючи на знання і можливості, якщо її не контролювати і не виправляти, буде визнана такою, що заслуговує знищення. Йдеться про клас, для якого призначена “Друга Смерть”, справжнє “озеро вогняне”, справжня Геєнна. Хтось у такому стані може розпалити своїм язиком великий вогонь, руйнівний неспокій, який, спалахнувши, буде творити зло, порушуючи весь існуючий хід подій. Кілька злісних слів нерідко пробуджують злі пристрасті того, хто говорить, після чого породжують ті ж пристрасті в інших, які потім спрямовуються на того, хто їх викликав. Перебування в такому злому стані врешті-решт псує всю людину і виносить їй вирок як абсолютно недостойній життя.

“ТАРТАРОО”, ПЕРЕКЛАДЕНЕ ЯК “ПЕКЛО”

Грецьке слово “тартароо” зустрічається в Писанні тільки раз і перекладене як “пекло”. Воно знаходиться в 2 Петр. 2: 4, де сказано:

“Бо коли Бог не помилював ангелів, що згрішили, в кайданах темряви вкинув до пекла [тартароо], щоб зберегти на суд...” (Турк.).

Розглянувши всі інші слова, перекладені в Біблії як “пекло”, і всі тексти, в яких вони зустрічаються, ми завершуємо цей розгляд текстом, який є єдиним, в якому зустрічається слово “тартароо”. У наведеній цитаті всі слова, виділені курсивом, перекладені з одного грецького слова “тартароо”. Очевидно, перекладачі не уявляли собі, як перекласти це слово. Вони прийшли до висновку, що знають, де повинні знаходитися злі ангели, і тому зважилися помістити їх у “пекло”, хоча їм знадобилося кілька слів, щоб надати своїй ідеї вигляду, якого, як вони задалегідь визначили, воно повинно набути.

Слово “тартароо”, вжите Петром, дуже нагадує слово “тартарус”, яке в грецькій міфології використовувалося як назва темної безодні, темниці. Але “тартароо”, здається, більше стосується дії, ніж місця. Падіння ангелів, які згрішили, було від честі і гідності в безчестя і осуд, і думка, здається, така: “Бог не помилював ангелів, що згрішили, але понизив їх і помістив у кайдани темряви”.

Це, безумовно, узгоджується з фактами, відомими нам з інших місць Писання, тому що ці занепали духи відвідували землю в дні нашого Господа і апостолів. Отже, вони не були вкинуті в якесь місце, але “вкинуті” в тому сенсі, що були позбавлені колишньої честі і свободи і скуті під темрявою, скуті мовби ланцюгом. Коли цим занепалим духам доводиться проявляти свої можливості на спиритичних сеансах через медіумів, видаючи себе за тих чи інших померлих людських істот, вони завжди повинні робити свою роботу в темряві, тому що темрява – ланцюг, яким вони скуті до великого Тисячолітнього дня суду. Чи означає це, що в найближчому майбутньому вони зможуть матеріалізуватися при денному світлі, ствердити важко. Якщо так, то це в значній мірі збільшить силу сатани засліплювати і обманювати на короткий час, поки Сонце Праведності не зійде повністю і сатана не буде повністю зв’язаний.

Отже, ми завершуємо наше дослідження використання в Біблії слова “пекло”. Слава Богу,

що ми не знаходимо такого місця вічних мук, як помилково навчають віровчення, збірники гімнів і як навчають з багатьох кафедр. Однак ми знайшли “пекло”, “шеол”, “гадес”, куди був засуджений весь наш рід за гріх Адама і звідки всі були викуплені смертю нашого Господа; і це “пекло” – це могила, стан смерті. Ми також знаходимо інше “пекло” (Геенну – Другу Смерть, повне знищення), представлене нашої увазі як остаточне покарання для всіх, хто, після відкуплення і приведення до повного знання Правди, а також повної здатності коритися їй, все ж обере смерть, вибравши шлях спротиву Богу і праведності. І наші серця кажуть: “Амінь! Великі та дивні діла Твої, о Господи, Боже Вседержителю! Справедливі й правдиві дороги Твої, о Царю святих! Хто Тебе, Господи, не побоїться, та Ймення Твого не прославить? Бо один Ти святий, бо народи всі прийдуть та вклоняться перед Тобою, бо з’явилися суди Твої” (Об. 15: 3, 4).

ПРИТЧА ПРО БАГАТОГО І ЛАЗАРЯ ЛУКИ 16: 19-31

Велика трудність для багатьох при читанні цього місця Писання полягає в тому, що, навіть вважаючи його притчею, вони міркують про нього і роблять з нього висновки так, ніби це буквальна мова. Якщо сприймати це як буквальну мову, то виходить кілька нісенітниць. Наприклад: багатий потрапив у “пекло” за те, що насолоджувався багатьма земними благословеннями і не дав Лазарю нічого, крім крихт. Ні слова про його погані вчинки. Знову ж таки, Лазар був благословенний не тому, що був широко Божою дитиною, повною віри і довіри, [R2604] і не тому, що був добрим, а лише тому, що був бідним і хворим. Якщо тлумачити це буквально, то єдиний логічний урок, який можна витягти з цього, полягає в тому, що якщо ми не будемо жебраками, вкритими струпами, ми ніколи не увійдемо в майбутнє блаженство; і, навпаки, якщо ми зараз носимо віссон і порфіру і маємо вдосталь їжі на кожен день, нас обов’язково очікують майбутні муки. Знову ж таки, бажане місце милості – “Авраамове лоно”, і якщо вся мова буквальна, то і лоно має бути буквальним, а воно, безсумнівно, не вмістить в себе мільйони хворих і бідних на землі.

Але навіть розглядати нісенітницю? Як притчу, це легко витлумачити. Сказане у притчі ніколи не збігається з тим, що мається на увазі. Ми знаємо це з власних пояснень Господа до Його

притч. Коли Він говорив про “пшеницю”, то мав на увазі “синів Царства”; коли Він говорив про “кукіль”, то мав на увазі “синів лукавого”; коли Він говорив про “женців”, то мав на увазі Своїх слуг і т. д. (Мт. 13). У різних притчах одні й ті ж класи були представлені різними символами. Так, “пшениця” з однієї притчі відповідає “вірним слугам” і “мудрим дівам” з інших. Отже, у цій притчі “багатий” представляє один клас, а “Лазар” – інший.

При спробі витлумачити таку притчу, як ця, пояснення якої Господь нам не дає, зрозуміло, доречна стриманість у вираженні нашої думки про неї. Тому ми пропонуємо наступне пояснення, не намагаючись нав’язати читачеві наші погляди, хіба що його власне освічене Правдою судження зможе оцінити його як відповідне Божому Слову і плану. У нашому розумінні Авраам представляв Бога, а “багатий” – юдейський народ. Під час проголошення цієї притчі і протягом довгого часу до цього юдеї “щоденно розкішно бенкетували”, будучи особливими одержувачами Божих милостей. Павло каже: “Отож, що має більшого юдей? Багато, на всякий спосіб, а насамперед, що їм довірені були Слова Божі [Закон і Пророцтво]”. Обітниця Аврааму і Давиду, організація цього народу як образного Божого Царства наділили його царською гідністю, представленою “порфірою” багатого. Образні жертви Закону зробили його, в образному сенсі, святим (праведним) народом, що було представлено “віссоном” багатого, який символізував праведність (Об. 19: 8).

Лазар представляв знедолених, позбавлених божественної милості під Законом, які, будучи хворими гріхом, були голодні і спрагнені праведності. “Митники і грішники” Ізраїлю, які шукали кращого життя, а також спрагли Правди погани, які “Бога шукали”, склали клас Лазаря. Під час проголошення цієї притчі вони були повністю позбавлені тих особливих божественних благословень, якими користувався Ізраїль. Вони лежали біля воріт багатого. Їм не належали жодні багаті обітниця царської гідності; вони навіть не були образно очищені, але у своєму моральному нездужанні, забрудненні і гріху були схожі на “псів”. У ті часи псів вважали мерзенними істотами, і образно чистий юдей називав сторонніх “поганами” і “псами” і ніколи не їв з ними, не одружувався і не мав з ними ніяких справ (Ів. 4: 9).

Що стосується того, як вони їли “крихти” божественної милості, які падали зі столу щедрот Ізраїлю, то слова Господа, звернені до сиропанікіянки, дають нам ключ до розгадки. Він сказав цій поганській жінці: “Не годиться взяти хліб у дітей [ізраїльтян] і кинути щенятам [поганам]. Вона ж відказала: Так, Господи! Але ж і щенята їдять ті кришки, що спадають зо столу їхніх панів” (Мт. 15: 26, 27). Ісус зцілював її дочку, тим самим давши бажану крихту милості.

Але в історії Ізраїлю відбулася велика епохальна зміна, коли Ізраїль як народ відкинув і розірвав Божого Сина. Тоді їхня образна праведність припинилася – обітниця царської гідності перестала належати їм, і царство було відібране в них, щоб бути відданим народу, який приносить плоди його – Євангельській Церкві, “Своїй особливій власності – народу, ревному до добрих діл” (WTV) (Тит. 2: 14; 1 Петр. 2: 7, 9; Мт. 21: 43). Таким чином, “багатий” помер для всіх тих особливих переваг, і невдовзі він (юдейський народ) опинився у відкиненому становищі, у скорботах і стражданнях. У такому стані цей народ страждає відтоді і дотепер.

Лазар теж помер. Стан покірних поган і “вигнанців” Ізраїлю, які шукали Бога, зазнав великої зміни: ангели (посланці – апостоли та ін.) перенесли їх на лоно Авраама. Авраам представлений як батько вірних і приймає всіх дітей віри, які таким чином вважаються спадкоємцями всіх обітниць, даних Аврааму, тому що діти по плоті не є дітьми Бога, лише “діти обітниці признаються за насіння” (дітей Авраама), “яке є Христос”, і “коли ви Христові, то ви [віруючі] Авраамове насіння [діти] й за [Авраамовою] обітницею спадкоємці” (Гал. 3: 29).

Так, кінець існуючого в той час стану речей був добре проілюстрований образно, смертю – розпадом юдейської державності і позбавленням прихильності, якою Ізраїль так довго насолоджувався. Вони були вигнані і відтоді не бачили прояву “милості” до себе, тоді як бідні погани, які раніше були “відлучені від громади [держави] ізраїльської, і чужі заповітам обітниці [досі даної тільки Ізраїлю], не маючи надії й без Бога на світі”, потім “стали близькі Христовою кров’ю” і примирилися з Богом (Еф. 2: 12, 13).

До символізму смерті і поховання, використаного для ілюстрації розпаду Ізраїлю і його поховання, тобто приховування серед інших народів, наш Господь додав ще один образ: “І в пеклі [гадес, гробі], терплячи муки, він звів

очі свої, і побачив здалека Авраама і Лазаря на лоні його” (Дерк.) і т. д. Мертві не можуть підняти очі, вони не бачать ні зблизька, ні вдалині, не розмовляють, як ясно сказано: “Бо немає в шеолі, куди ти йдеш, ні роботи, ні роздуму, ані знання, ані мудрости”. Мертві описані як ті, що сходять у “місце мовчання” (Еккл. 9: 9; Пс. 113: 25). Але Господь хотів показати, що великі страждання, “муки” додатково прийдуть на юдеїв як народ після їхнього національного розпаду і поховання серед інших народів, мертвих у провинах і гріхах; що вони будуть марно благодати про звільнення і розраду від знехтуваного раніше класу Лазаря.

Історія підтвердила це метафоричне пророцтво. Протягом вісімнадцяти сотень років юдеї не тільки мучилися душевними стражданнями з приводу свого відкинення від Божої милості, втрати храму та іншого необхідного для жертвоприношень начиння, а й піддавалися невинним гонінням з боку всіх класів, включаючи тих, які іменували себе християнами. Саме від останніх юдеї очікували милості, як це виражено в притчі: “Пошли мені Лазаря, нехай умочить у воду кінця свого пальця, і мого язика прохолодить”. Але цьому перешкоджає величезна безодня, що лежить між ними. Проте Бог все ще визнає відносини, встановлені в Його Угоді з ними, і звертається до них як до синів Угоди (вірш 25). Ці “муки” були покараннями за порушення їхньої Угоди і мали бути такими ж безсумнівними, як і благословення, обіцяні за послух (див. 3 М. 26).

“Велика безодня” представляє велику різницю між євангельською Церквою і юдеями: перші насолоджуються вільною благодаттю, радістю, розрадою і миром як справжні Божі сини, а другі тримаються Закону, який засуджує і мучить. Забобони, гордість і помилки з боку юдеїв утворюють оплот цієї безодні, який заважає юдеям перейти в стан справжніх Божих синів, прийнявши Христа і Євангеліє Його благодаті.

Оплотом цієї безодні, що перешкоджає справжнім Божим синам піти до юдеїв, що знаходяться в рабстві Закону, є їхнє знання, що ділами Закону ніхто не може виправдатися перед Богом, і що якщо хтось дотримується Закону (входить під нього, намагаючись шукати схвалення у Бога через слухняність Закону), то йому не буде ніякої користі від Христа (Гал. 5: 2-4).

Отже, ми, що належимо до класу Лазаря, не повинні намагатися змішувати Закон і Євангеліє,

знаючи, що їх не можна змішати, що ми не можемо зробити нічого для тих, хто все ще тримається Закону і відкидає жертву за гріхи, дану нашим Господом. Вони, не бачачи, що настала зміна епохи, переконують, що заперечення Закону (як сили для спасіння) означало б заперечення всієї минулої історії їхнього роду, заперечення всіх особливих Божих відносин з “батьками” (обітниць і відносин, які вони не змогли правильно зрозуміти і використовувати через гордість і егоїзм). Тому вони не можуть прийти на лоно Авраама, увійти в справжній спокій і мир – наділ всіх правдивих синів віри (Ів. 8: 39; Рим. 4: 16; Гал. 3: 29).

Правда, деякі юдеї, ймовірно, приходили до християнської віри протягом усього Євангельського віку, але їх було так мало, що їх можна було проігнорувати в притчі, яка показувала юдейський народ в цілому. Як спочатку багатий представляв ортодоксальних юдеїв, а не “вигнанців Ізраїлю”, так і до кінця притчі він продовжує представляти схожий клас і, отже, не представляє тих юдеїв, які відмовилися від Угоди Закону, прийнявши іншу Угоду, або тих, які стали невірними.

Благання “багатого” про те, щоб послати “Лазаря” до його п’яти братів, ми тлумачимо наступним чином:

Народ Юдеї під час виголошення Господом цієї притчі неодноразово згадувався як “Ізраїль”, “загублені вівці дому Ізраїлевого”, “міста Ізраїлеві” і т. п., тому що там були [R2605] представлені всі племена. Але насправді більшість народу складала два племена, Юди і Веніаміна, бо тільки деякі з десяти племен повернулися з Вавилону на основі загального дозволу Кіра. Якщо народ юдеїв (в основному два племена) був представлений в одному “багатому”, то було б узгодженістю чисел розуміти, що “п’ять братів” представляють десять племен, розпорошених скрізь. Прохання про них, безсумнівно, було згадане, щоб показати, що вся особлива прихильність Бога до всього Ізраїлю (десяти племен, а також двох племен, згаданих безпосередньо) припинилася. Нам здається очевидним, що мався на увазі тільки Ізраїль, адже жоден інший народ, крім Ізраїлю, не мав “Мойсея і пророків” в якості своїх наставників (вірш 29). Більшість з десяти племен настільки знехтувала Мойсеєм і пророками, що не повернулася в землю обітниць, вважаючи за краще жити серед ідолопоклонників. Тому

марно було намагатися далі спілкуватися з ними, навіть через одного з мертвих – образно мертвого, але тепер образно воскреслого, клас Лазаря (Еф. 2: 5).

Хоча притча не згадує про подолання цієї “великої безодні”, інші частини Святого Письма вказують на те, що вона повинна була існувати тільки протягом Євангельського віку, і що в його кінці “багатий”, отримавши міру покарання за свої гріхи*, вийде зі своїх огняних скорбот по мосту Божих обітниць, ще невиконаних для цього народу.

*Див. Іс. 40: 1, 2; Рим. 11: 27-31 і ДОСЛІДЖЕННЯ СВЯТОГО ПИСЬМА, том II, с. 227.

Хоча протягом століть юдеї піддавалися жорстоким гонінням з боку поган, мусульман і тих, хто вважав себе християнами, зараз вони поступово здобувають політичну свободу і вплив. І хоча більша частина “горя Якова” вже поруч, вони як народ будуть займати чільне місце серед народів на початку Тисячоліття. “Покривало” (2 Кор. 3: 13-16) забобонів все ще існує, але воно буде поступово зникати в міру світання Тисячолітнього ранку; [R4553] і ми не повинні дивуватися, почувши про велике пробудження серед юдеїв і про те, що багато хто починає визнавати Христа. Так вони покинуть свій стан “гадес” (національної смерті) і мук і придуть першими з народів отримати благословення через правдиве насіння Авраама, яким є Христос, Голова і Тіло. Оплот їхніх расових упереджень і гордості в деяких місцях падає, і смиренні, вбогі духом вже починають дивитися

на Того, Кого вони прокололи, і питати: Чи не Христос це? І коли вони дивляться, Господь виливає на них дух милості і благодатності (Зах. 12: 10). Тому “промовляйте до серця Єрусалиму і звіщайте йому, що звершився час боротьби його” (Іс. 40: 1, 2).

Словом, ця притча, схоже, вчить про те, про що Павло пояснював у Римлян 11: 19-32. Через невір’я природні гілки відламалися, а дикі гілки були прищеплені до Авраамового кореня-обітничі. Ця притча залишає юдеїв в їхньому горі і не згадує про їхнє остаточне відновлення в милості, мабуть, з тієї причини, що це не стосувалося даної теми. Але Павло запевняє нас, що коли увійде повнота з поган (повне число з-посеред поган, необхідне для укомплектування Нареченої Христа), “через ваше [Церкви] помилування і їх [природній Ізраїль] помилувано” (Кул.). Він запевняє нас, що такою є Угода Бога з тілесним Ізраїлем (який втратив вищі, духовні обітничі, але все ще володіє деякими земними обітничі), щоб він став провідним народом на землі і т. д. На доказ цього твердження він наводить цитату з пророків, кажучи: “Прийде з Сіону [прославленої Церкви] Спаситель, і відверне безбожність від Якова [тілесного насіння]”. “Вони за Євангелією [високим покликком] вороги [відкинуті] ради вас, а за вибором [Божі] улюблені ради отців”. “Бо замкнув Бог усіх у непослух, щоб помилувати всіх. О глибино багатства, і премудрості, і знання Божого!” (Рим. 11: 26-33).

R2597 (1900 p.), R4553 (1910 p.)

ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг “Виклади Святого Письма”
 - Том 1 – “Божественний план віків” (укр.)
 - Том 2 – “Надійшов час” (укр. та рос.)
 - Том 3 – “Нехай прийде Царство Твоє” (укр. та рос.)
 - Том 4 – “Битва Армагеддону” (укр.)
 - Том 5 – “Примирення між Богом і людьми” (укр.)
 - Том 6 – “Нове Створіння” (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 p., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 p.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку www.scripturestudy.net, де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.